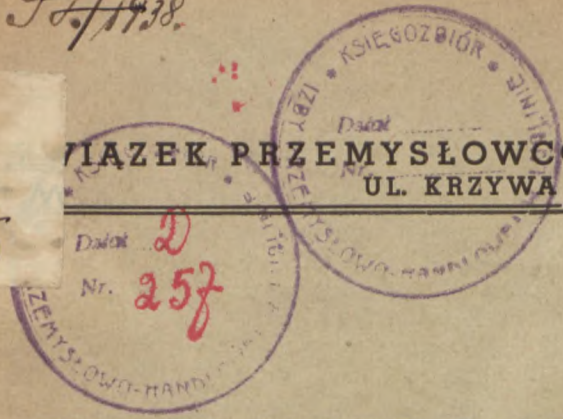

9.7.1938

2
257

WIĄZEK PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE
UL. KRZYWA 12

SPRAWOZDANIE

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

ZA ROK
1938

NAKŁADEM ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

ZAKŁADY GRAFICZNE „GRAFIA” KRAKÓW

czas. 15594/1938

ZWIĄZEK PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE
UL. KRZYWA 12

SPRAWOZDANIE

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

ZA ROK

1938

NAKŁADEM ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE

ZAKŁADY GRAFICZNE „GRAFIA” KRAKÓW

0.78/57/259

PRZEDMOWA.

Przedkładając nasze XV. sprawozdanie obecnie za rok 1938, pozwalamy sobie wyrazić serdeczne podziękowanie wszystkim Władzom Państwowym, P. T. Członkom, pokrewnym Organizacjom, Samorządowi Gospodarczemu z Krakowską Izbą Przemysłowo-Handlową na czele oraz Prasie za życzliwe popieranie działalności naszej organizacji i prosimy o dalszą pomoc i współpracę, celem umożliwienia naszemu Związkowi spełnienia zadań zmierzających do podniesienia i rozwoju polskiego życia gospodarczego.

W sprawozdaniu przedstawiamy tylko w ogólnych zarysach obraz naszych prac z prośbą o rzeczową ocenę naszej wielostronnej działalności, która wzrosła w stosunku do poprzednich lat tak na wewnętrznym odcinku jakoteż pod względem aktywności na zewnątrz.

Sprawozdanie nie zawiera wyczerpującego opisu wszystkich poczynań Związku, obejmuje ono jedynie ważniejsze momenty działalności, z ominięciem całego szeregu drobnych a jednak w całości ważnych spraw, które codzienne życie przynosi.

Drobiazgowie bowiem przedstawienie całokształtu wykonanych prac zwiększyłoby niepomierne niniejsze sprawozdanie, o którego krytyczną lecz rzeczową ocenę upraszamy.

Wspomnienie pośmiertne.

Z wielkim żalem wspominamy, że w roku sprawozdawczym poniosła nasza organizacja ciężką i niepowetowaną stratę przez śmierć

Ś. p. płk. WŁADYSŁAWA BELINY-PRAŻMOWSKIEGO

Prezesa Zarządu Jaworznickich Komunalnych Kopalń Węgla S. A. w Jaworznie i członka Rady Związku Przemysłowców w Krakowie,

który zamknął oczy na zawsze na ziemi włoskiej w dniu 13 października 1938 r. w sile wieku.

Ś. p. Belina-Prażmowski był sławny na całą Polskę jak długa i szeroka jako dowódca pierwszego patrolu wysłanego w dniu 6 sierpnia 1914 roku przez Marszałka Józefa Piłsudskiego do Królestwa oraz jako twórca pierwszego szwadronu ułanów „Beliniaków“ tej pierwszej kadry Kawalerji Polskiej z okresu walk o niepodległość naszej Ojczyzny.

Pułkownik Belina-Prażmowski służył wiernie Polsce nie tylko jako żołnierz bohaterski lecz także na stanowiskach cywilnych jako Wojewoda Lwowski, jako Prezydent kr. stoł. Miasta Krakowa, a wreszcie jako przemysłowiec i Prezes Zarządu Jaworznickich Komunalnych Kopalń Węgla w Jaworznie oraz Członek Rady Związku Przemysłowców w Krakowie.

Związek Przemysłowców cieszył się zawsze życzliwą opieką ś. p. Prażmowskiego, który na każdym stanowisku służył radą i pomocą i swym wpływem udzielał poparcia.

Związek nasz stracił przez śmierć ś. p. Beliny-Prażmowskiego wiernego i oddanego Przyjaciela.

Ś. p. Płk. Władysław Belina-Prażmowski pozostawił po Sobie pamięć otoczonego sławą legendy żołnierza-bohatera, a w sercu naszego narodu ból wskutek straty tej pięknej postaci legionowej, godnego potomka i następcy sławnych rycerzy Polskich.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Położenie gospodarcze Polski w roku 1938.

Ponieważ w sprawozdaniach z działalności poszczególnych Sekcyj branżowych pominięto omówienie sytuacji gospodarczej poszczególnych gałęzi przemysłu, pozwalamy sobie w tym miejscu scharakteryzować pokrótce ogólne położenie polskiego życia gospodarczego w roku sprawozdawczym.

Rok 1938 stał pod znakiem dalszej powolnej poprawy. W porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła nieco wytwórczość przemysłowa. Położenie przemysłu w r. 1938 poprawiło się nie tylko pod względem ilościowej wytwórczości lecz także na odcinku rentowności pomimo zniżkowej tendencji cen hurtowych niektórych artykułów przemysłowych.

Rok sprawozdawczy przyniósł obniżkę kosztów wytwórczości zwłaszcza tych gałęzi przemysłowych, które używają surowców zagranicznych skutkiem spadku cen tych surowców. Natomiast dalszy element kosztów wytwórczości, a mianowicie płace robotników, wykazał wzrost.

Do poprawy konjunktury przyczyniła się przede wszystkim państwowa akcja dalszego uprzemysłowienia kraju i polityka inwestycyj publicznych.

W okresie sprawozdawczym dokonano dalszej rozbudowy Centralnego Okręgu Przemysłowego, rozpoczętej przed 2 laty, przez co ożywiono również wewnętrzny rynek pracy. Podczas gdy w pierwszym roku realizowało w „Copie” państwo inwestycje publiczne, w roku sprawozdawczym przystąpiono do budowy całego szeregu nowych prywatnych zakładów przemysłowych.

Motoryzacja kraju poczyniła dalsze postępy, skutkiem zapoczątkowania budowy rodzimego przemysłu samochodowego oraz kilku pomocniczych przemysłów dla motoryzacji.

Dalszym bodźcem do postępującego uprzemysłowienia było wydanie kilku ustaw gospodarczych, do których należy zaliczyć przede wszystkim przyznanie ulg inwestycyjnych, ulg dla motoryzacji, reformę podatku dochodowego, uchylającą podwójne opodatkowanie dochodów spółek akcyjnych i spółek z ogr. odpow. Czynnikiem uprzemysłowienia kraju było również uruchomienie kredytów inwestycyjnych.

Wysiłki uprzemysłowienia kraju trafiały na trudności w okresie niebezpieczeństwa wybuchu wojny, kiedy wycofywano gorączkowo wkłady oszczędnościowe z instytucyj finansowych.

Ten przejściowy hamulec na drodze uprzemysłowienia kraju został wyrównany odzyskaniem Zaolzia, które wniosło w wianie cały szereg poważnych zakładów przemysłowych umożliwiających zrealizowanie programu inwestycyjnego i stanowiących źródło zmian w stosunkach gospodarczych Polski.

Na tle naszkicowanego powyżej jasnego obrazu sytuacji gospodarczej zarysował się niestety w roku sprawozdawczym cień w postaci ujemnego bilansu handlowego, powstałego skutkiem zmniejszenia się możliwości wywozowych przy równoczesnem ożywieniu rynku wewnętrznego. Na szczęście ujemny bilans handlowy nie spowodował widocznego zaburzenia w życiu gospodarczym kraju.

Horoskopy przemysłu na przyszłość są niewątpliwie pomyślne. Zależą one w dużej mierze od trwałości wysiłku inwestycyjnego, który według zapowiedzi powołanych czynników nie osłabnie. Zapewnieniem pogłębienia poprawy byłby jednakże przede wszystkim udział inicjatywy prywatnej w procesach inwestycyjnych, usunięcie przeszkód rentowności produkcji, udostępnienie i potanie kredytów dla prywatnych potrzeb a zwłaszcza uspokojenie polityczne w Europie, dalej ograniczenie nadmiernej ingerencji państwa w gospodarstwo prywatne, redukcja przerostów funkcji administracji państwowej, trwałe i wydatne zmniejszanie ciężarów fiskalnych i socjalnych oraz gruntowna reforma systemu podatkowego.

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKU.

Walne Zebranie.

Zgodnie z postanowieniem § 17. statutu odbyło się w dniu 25 maja 1938 r. pod przewodnictwem Prezesa Związku inż. Antoniego Schimitzka w sali posiedzeń Krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej doroczne Walne Zgromadzenie Związku Przemysłowców. Po wygłoszonym przez Przewodniczącego dłuższem przemówieniu na temat zadań, które powstają dla Związku z racji rozbudowy Centralnego Okręgu Przemysłowego, weryfikowano protokół z poprzedniego Walnego Zebrania.

Szczegółowe sprawozdanie z działalności Związku za r. 1937 złożył Naczelny Dyrektor Dr. Jarszyński. Sprawozdanie przyjęto do wiadomości.

Następnie wysłuchano sprawozdania Komisji Rewizyjnej z przeprowadzonej kontroli ksiąg, dokumentów i zamknięcia rachunkowego za r. 1937 i na wniosek tejże Komisji udzielono Dyrekcji Związku absolutorium z gospodarki finansowej za r. 1937.

Z kolei zatwierdzono preliminarz budżetowy na rok 1938 w zaproponowanej przez Radę Związku wysokości.

W związku z upływem dwuletniej kadencji dokonano wyboru 36 członków Rady Związku na kadencję 1938/39 r. zgodnie z zaproponowaną przez Komisję Matkę listą kandydatów. Skład osobowy Rady podajemy w dalszej części sprawozdania.

Członkami Komisji Rywizyjnej wybrano na kadencję 1938/9 ponownie dotychczasowych członków t. j. Jakuba Hennefelda, Adama Łachocińskiego i Adolfa Klappera.

W końcu rozpatrywano wniosek w sprawie budowy własnego domu dla pomieszczenia biur Związku i postanowiono, by Rada

Związku dokonała wyboru Komitetu, któryby się zajął realizacją przyjętego wniosku.

Po Walnem Zgromadzeniu odbyło się zebranie towarzyskie w sali restauracyjnej Grand-Hotelu.

Rada Związku.

Rada Związku Przemysłowców odbyła w roku sprawozdawczym 3 posiedzenia.

Pierwsze zebranie odbyło się 25 kwietnia 1938. Przed przystąpieniem do porządku dziennego uczczono pamięć zmarłych członków Rady bł. p. Ignacego Ehrenpreisa i ś. p. Jerzego Gablenza wspomnieniem pośmiertnym i chwilą milczenia. Następnie weryfikowano protokół z posiedzenia Rady z 18 października 1937 r. i przyjęto do wiadomości sprawozdanie z działalności Związku, Sekcji Obrony Przeciwlotniczo-gazowej i Referatu Bezpieczeństwa Pracy za rok 1937. Omówiono sprawę doszkalania robotników-fachowców, praktyk wakacyjnych, podjęcia działalności Zrzeszenia Pracodawców Przemysłowych, sprawę ustalania przez Związek i równomiernego rozdzielanie na poszczególne okręgi norm świadczeń na cele obronności państwa i inne cele o charakterze społecznym, poruszono sprawę interwencjonizmu gospodarczego i oddziaływania Centr. Okręgu Przemysłowego na gospodarcze stosunki krakowskiego okręgu. Z kolei wyznaczono termin dorocznego Walnego Zgromadzenia członków Związku Przemysłowców na 23 maja 1938 r. i ustalono porządek dzienny, poczem dokonano wyboru Komisji Matki dla ustalenia listy kandydatów na członków Rady Związku na następną dwuletnią kadencję. W końcu uchwalono utworzenie z zebranych przez Związek datków na cele uczczenia pamięci Marszałka Piłsudskiego stałego funduszu imienia Marszałka Piłsudskiego z tem, że odsetki mają być przeznaczone na prowadzenie kursów zawodowych dokształcających w zakresie przemysłu. Fundusz postanowiono uzupełnić do sumy zł. 10.000 przez roczne dotacje z ewentualnych nadwyżek budżetowych Związku.

Realizacją tego projektu miało się zająć Prezydium Rady Związku w porozumieniu z Woj. Instytutem Rzemieślniczo-Przemysłowym w Krakowie.

Konstytucyjne posiedzenie nowowybranej — na Walnem Zebraniu — Rady odbyło się w dniu 3 czerwca 1938 r. Na wniosek Komisji Matki wybrano przez aklamację na Prezesa Rady dotychczasowego Prezesa Inż. Antoniego Schimitzka, zaś wiceprezesami: błąp. Tadeusza Epsteina, Antoniego Barona Götza-Okocimskiego, inż. Zdzisława Krudzielskiego i Dra Ludwika Merza.

Do Komitetu Wykonawczego wybrano: Dr. Rudolfa Beresa, inż. Kazimierza Brauna, inż. Jerzego Buzka, Adama Dygata, inż. Ludwika Dyducha, Dr. inż. Arnolda Ehrenpreisa, Romana Loteczkę, inż. Ignacego Menasche, inż. Edwarda Stypułkowskiego, Juliusza Syropa, Dr. inż. Józefa Tauba, inż. Pawła Wałacha, Bertolda Weinsberga, Dr. Dawida Wistreicha, Dr. Józefa Włodka, inż. Romualda Wowkonowicza.

Do Komitetu Opiniodawczego powołano: Dr. Rudolfa Beresa, Dr. Wincentego Bogdanowskiego, Witolda Böhma, inż. Kazimierza Brauna, inż. Ludwika Brzezowskiego, Dr. Alfreda Ehrenpreisa, Dr. Artura Gutentaga, Mojżesza Grüssa, inż. Leopolda Hausnera, inż. Wawrzyńca Krzyżanowskiego, Izydora Landaua, Bernarda Laxa, Andrzeja Miziewiczza, inż. Zdzisława Raucha, Jana Remera, inż. Tadeusza Rzącę, inż. Saula Wexnera, Dr. Józefa Włodka.

W skład Komitetu Budowy własnego domu dla Związku weszli: członkowie Prezydium Rady Związku oraz Pp. inż. Guido Sanchez de la Cerda, Adam Dygat, inż. Eugeniusz Ronka, Juliusz Syrop, Dr. inż. Józef Taub, Bertold Weinsberg.

Do Komisji Bezpieczeństwa Pracy w różnych gałęziach przemysłu wybrano: Dr. Wincentego Bogdanowskiego jako Przewodniczącego, na członków: Dr. inż. Arnolda Ehrenpreisa, inż. Leona Illukiewiczza, inż. Leopolda Hausnera, inż. Czesława Kaletę, Dr. Samuela Liebeskinda, inż. Ludwika Pawłaka, Dr. Teodora Perlbergera i inż. Stefana Żabickiego.

Członkami Komisji Bezpieczeństwa Pracy w młynarstwie wybrano: Wilhelma Heckera w charakterze Przewodniczącego, inż. S. Abrahamera i Dr. Wiktora Spanichela.

Do Komitetu dla spraw świetlicy dla kobiet pracujących w przemyśle i handlu, prowadzonej przez Okręgowy Urząd Wychowania Fiz. i Przynsposobienia Wojsk. Ośrodka W. F.

delegowano z ramienia Rady Związku: inż. Antoniego Schimitzka jako Przewodniczącego oraz Dr. Zygmunta Jarszyńskiego, inżyniera W. Krzyżanowskiego i Bertolda Weinsberga. Uchwalono poprzez akcję zmierzającą do utrzymania i rozbudowy ośrodka wychowania fizycznego przez subwencjonowanie tej instytucji.

W końcu powołano do życia specjalny Komitet Akcji Państwowo-Społecznej, którego zadaniem jest rozpatrywanie spraw zbiórek na cele społeczne, obronności państwa itp.

Przewodniczącym tego Komitetu wybrano Antoniego Barona Götza-Okocimskiego, członkami: Witolda Böhma, inż. Ludwika Brzezowskiego, inż. Guido Sanchez de la Cerdeę, inż. Ludwika Dyducha, inż. Zdzisława Krudzielskiego, Dr. Ludwika Merza, Jana Remera, inż. Antoniego Schimitzka i Dr. Artura Wistreicha.

Trzecie i ostatnie posiedzenie Rady Związku odbyło się 2 listopada 1938 r. Na porządku dziennym znalazła się sprawa wyboru Prezesa Krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej, sprawa udziału Związku w zbiórkach na cele publiczne i społeczne oraz sprawa pomocy zimowej na okres 1938/9.

Uchwalono przez aklamację wysunąć kandydaturę Antoniego Barona Götza Okocimskiego na Prezesa Izby Przem.-Handlowej w Krakowie. Podtrzymano poprzednie uchwały o konieczności zajmowania się przez Związek ziórkami na cele publiczno-społeczne. W sprawie wyznaczenia stawek świadczeń na pomoc zimową postanowiono, by poszczególne Sekcje branżowe odbyły posiedzenia i zgłosiły umotywowane wnioski na wypadek, gdyby zeszłoroczne normy okazały się zbyt uciążliwe dla danych gałęzi przemysłu. Chodziło o to, by przedstawiciele Związku posiadający w Woj. Komitecie Pomocy Zimowej dysponowali przekonywującym materiałem dla wystąpienia o obniżkę stawki świadczeń zaleconych przez Ogólnopolski Komitet Pomocy Zimowej dla Bezrobotnych.

Skład osobowy Rady Związku na kadencję 1938/39.

Skład osobowy Rady przedstawia się następująco:

a) Radni z wyboru:

1. Battaglia Dr. Roger	20. Marko Stefan
2. Belina-Prażmowski Władysł.	21. Merz Dr. Ludwik
3. Beres Dr. Rudolf	22. Mianowski Inż. Edward
4. Böhm Witold	23. Mianowski Inż. Henryk
5. Braun Inż. Kazimierz	24. Piasecki Adam
6. Brzezowski Inż. Ludwik	25. Rath Inż. Maksymilian
7. Buzek Inż. Jerzy	26. Remer Jan
8. Ehrenpreis Dr. Arnold	27. Ritterman Aleksander
9. Epstein Tadeusz	28. Schimitzek Inż. Antoni
10. Filippi Tadeusz	29. Skarżeński Inż. Leon
11. Folkman Emeryk	30. Sonanini Inż. Antonio-
Clementi
12. Götz-Okocimski Antoni	31. Steinberg Dr. Ludwik
13. Grünspan Dr. Michał	32. Taub Inż. Dr. Józef
14. Hupka Dr. Jan	33. Włodek Dr. Józef
15. Jawornicki Bolesław	34. Wołoszyński Dr. Andrzej
16. Jungerman Fryderyk	35. Wowkonowicz Inż. Romuald
17. Krudzielski Inż. Zdzisław	36. Zimmerman Dr. Juda
18. Liban Jan	
19. Loteczka Roman	

b) Radni delegowani przez Sekcje:

Sekcja Browarnicza:

Dygat Adam

Sekcja Budowlana:

Ronka Inż. Eugeniusz

Struszkiewicz Inż. Jerzy

Wexner Inż. Saul

Seksja Ceramiczna

Bogdanowski Dr. Wincenty
Ehrenpreis Dr. Alfred
Weinsberg Bertold

Seksja Chrzanowska

de la Cerda Inż. Guido Sanchez
Rauch Inż. Zdzisław
Stypułkowski Inż. Edward

Seksja Chemiczna

Wałach Inż. Paweł
Bleier Dr. Leopold
Miziewicz Andrzej

Seksja Czekoladowa

Lax Bernard

Seksja Drogowa

Holländer Emil

Seksja Drzewna

Syrop Juliusz
Wistreich Dr. Artur
Landau Izydor

Seksja Garbarska

Wrzak Zygmunt
Lubliński Borys

Seksja Graficzna

Perlberger Dr. Teodor

Seksja Kosmetyczna

Miklaszewski Antoni

Seksja Konfekcyjna

Grüss Mojżesz

Seksja Metalowa

Dyduch Inż. Ludwik
Górecki Józef
Krzyżanowski Inż. Wawrzyniec

Seksja Młynarska

Hecker Wilhelm
Abrahamer Izrael

Seksja Papiernicza

Wistreich Dr. Dawid

Seksja Spożywcza

Rząca Inż. Tadeusz

Seksja Wapiennicza

Ehrlich Inż. Juliusz
Menasche Inż. Ignacy
Namysłowski Inż. Władysław

Seksja Win i Miodu

Gall Jan

Seksja Żywiecka

Stein Dr. Beno
Mączyński inż. Mieczysław

c) Komitet obrony przeciwlotniczej dla zakładów przemysłowych.

Folkman Emeryk

Taub Inż. Józef

Grünspan Dr. Michał

Weinsberg Bertold

Mianowski Inż. Edward

Wołoszyński Dr. Andrzej

Pawlak Inż. Ludwik

Zapałowicz Inż. Jan

Komitet Wykonawczy i Opiniodawczy.

W roku sprawozdawczym odbył Komitet Wykonawczy i Opiniodawczy kilka posiedzeń, na których rozpatrzono aktualne zagadnienia gospodarcze i wydano cały szereg opinii o projektach ustaw i rozporządzeń.

Między innymi omawiano sprawę oznaczania i ustalenia pojęcia „towar polski”.

Komitet Akcji Państwowo-Społecznej.

Komitet Akcji Państwowo-Społecznej odbył posiedzenie 17. czerwca 1938 roku. Przedmiotem obrad były następujące sprawy:

- 1) fundowanie samolotów przez krakowski okręg przemysłowy.
- 2) sprawa materialnego poparcia krakowskiego Aeroklubu oraz
- 3) sprawa składek na F. O. N.

Uchwalono następujące zalecenia:

1) Upowszechnić zbiórkę na fundowanie samolotów celem rozszerzenia akcji również na niezrzeszone przedsiębiorstwa przemysłowe podobnie jak to miało miejsce przy akcji o doszkolenie fachowców. Na fundowanie samolotów powinien przemysł okręgu krakowskiego złożyć conajmniej sumę zł. 150.000.—, w której mieści się już fundacja dla krakowskiego Aeroklubu. Repartycji tej sumy na poszczególne zakłady przemysłowe dokonano według kategorii wykupionego świadectwa przemysłowego.

2) Sprawę zainicjowanej z innej strony akcji zbiórki na F. O. N. odłożono na razie na czas późniejszy ze względu na fundowanie samolotów, która to akcja ma również na celu obronę państwa.

Udział Związku w ciałach doradczych rządowych, w organizacjach gospodarczych i instytucjach społecznych.

Z ramienia Związku zasiadali:

W Radzie przemysłowo-handlowej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu:

Prezes inż. Antoni Schimitzek,

w Komitecie drzewnym przy Ministerstwie Rolnictwa:

Dr. Roger Battaglia,

w Komitecie Celnym, Komisji Ankietowej, Komisji Opiniodawczej przy Komitecie Ekonomicznym Rady Ministrów:

Dr. Roger Battaglia,

w Radzie Naczelnej Związków Drzewnych w Polsce:

Dr. Artur Wistreich jako wiceprezes

Juliusz Syrop i inż. Mieczysław Mączyński jako delegaci,

- w Komitecie Eksportowym Papierówki w Warszawie:
 Juljusz Syrop jako Prezes
 Dr. Artur Wistreich jako zastępca delegata,
- w Radzie Naczelnej Związków Przemysłu Garbarskiego
 w Polsce:
 Zygmunt Wrzak jako wiceprezes
 Stefan Marko jako delegat,
 Dr. Tadeusz Spitzer jako dyrektor.
- w Państwowej Radzie Komunikacyjnej:
 Dr. Roger Battaglia, inż. Leon Skarżeński i Dr. Tadeusz Spitzer,
- w Komisji Rozjemczej Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie:
 Dr. Zygmunt Jarszyński, jako Przewodniczący,
 Dr. Tadeusz Spitzer jako członek,
- we Wspólnej Reprezentacji Związków Przemysłu Młynarskiego w Polsce w Warszawie:
 Dr. Artur Gutentag, Wilhelm Hecker, Albert Neumann jako delegaci,
- w Zrzeszeniu Młynów Eksportowych w Poznaniu:
 Wilhelm Hecker jako członek Zarządu
 Dr. Artur Gutentag jako zastępca członka Zarządu,
- w Wojewódzkiej Przybocznej Radzie Funduszu Pracy w Krakowie:
 Dr. Ludwik Merz w charakterze zastępcy przewodniczącego Sekcji Finansowej,
- w Komisji doradczej dla spraw pośrednictwa pracy przy Wojewódzkim Biurze Funduszu Pracy w Krakowie:
 Dr. Z. Jarszyński i Dr. T. Spitzer,
- w Wojewódzkim i Miejskim Komitecie Pomocy Zimowej Bezrobotnym:
 Dr. Z. Jarszyński i Dr. Ludwik Merz,
- w Komisji Pracy Centralnego Związku Przemysłu Polskiego w Warszawie:
 Dr. Ludwik Merz.

Wystąpienia Związku w reprezentacyjnym charakterze.

W roku sprawozdawczym był Związek reprezentowany między innymi w następujących wypadkach: przy składaniu życzeń Noworocznych dla Pana Prezydenta R. P. na ręce Krakowskiego Wojewody, w uroczystym powitaniu przez miasto Kraków J. Wysokości Regenta Królestwa Węgier Mikołaja Horthy'ego w dniu 5. lutego 1938 r., na Kongresie Bezpieczeństwa Pracy w Warszawie w dniach od 9 do 11. kwietnia 1938 r., w Zjeździe Grupy 13-tej Centr. Związku Przem. Polskiego w dniu 9. września 1938 r. z okazji trwania Targów Wschodnich, w uroczystościach pogrzebowych ś. p. płk. Władysława Beliny-Prażmowskiego zmarłego w dniu 13. października 1938 r., w uroczystym obchodzie „Święta Niepodległości“ w dniu 11. listopada 1938 r. i XX. Rocznicy Oswobodzenia Ojczyzny, w nabożeństwie i składaniu w Urzędzie Woj. życzeń dla Prezydenta R. P., Naczelnego Wodza i Rządu, w odbytych w lokalu Związku w dniu 12. grudnia 1938 r. Zjeździe Grupy 13-tej C. Z. P. P.

Współpraca Związku z władzami państwowymi, z samorządem gospodarczym i z innymi organizacjami gospodarczymi.

Wzorem lat ubiegłych pozostawał Związek i w roku sprawozdawczym w żywym i stałym kontakcie z władzami państwowymi, które również i z własnej inicjatywy korzystały z usług Związku w zakresie opracowywania ankiet i opinii o aktualnych zagadnieniach gospodarczych, projektach ustaw i rozporządzeń.

Z organizacji i instytucji, z którymi Związek czynnie współpracował należy wymienić następujące: Centralny Związek Przemysłu Polskiego w Warszawie, Państwowy Instytut Eksportowy w Warszawie, Polski Komitet Normalizacyjny w Warszawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie, Międzynarodowa

Izba Handlowa oraz wszystkie polsko-zagraniczne Izby Handlowe, polskie placówki konsularne, Rada Naczelna Związków Drzewnych w Warszawie, Rada Naczelna Związków Przemysłu Garbarskiego w Polsce w Warszawie, Zrzeszenie Młynów Eksportowych w Polsce w Poznaniu, Wspólna Reprezentacja Związków Przemysłu Młynarskiego w Warszawie, Stała Delegacja Zrzeszeń Przemysłowców Ceramicznych w Warszawie, Związek Przemysłu Chemicznego R. P. w Warszawie, Związek Przemysłu Konfekcyjnego w Warszawie, Związek Browarów i Słodowni w Warszawie, Polski Związek Przemysłowców Metalowych w Warszawie, Instytut Spraw Społecznych w Warszawie, Związek Przemysłowców Bielska-Białej i okolicy w Bielsku, Związek Fabrykantów w Bydgoszczy, Związek Fabrykantów w Poznaniu, Związek Gospodarczy Przemysłu Przewodzącego w Katowicach, Towarzystwo Przemysłowców Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu, Towarzystwo Przemysłowców Okręgu Częstochowskiego w Częstochowie, Centralny Związek Przemysłowców we Lwowie, Krakowska Kongregacja Kupiecka w Krakowie, Związek Stowarzyszeń Kupieckich w Małopolsce Zachodniej w Krakowie, Izba Rolnicza w Krakowie, Izba Rzemieślnicza w Krakowie, Związek Ziemian w Krakowie.

Na szczególniejsze podkreślenie zasługuje żywa, harmonijna współpraca z samorządem gospodarczym a przede wszystkim z Izłą Przemysłowo-Handlową w Krakowie, od której doznawał Związek zawsze życzliwego poparcia. Na te ścisłe stosunki, łączące Związek z Izłą Przem.-Handl. wpływa niewątpliwie fakt, że większość składu Sekcji Przemysłowej Izby stanowią członkowie Związku a w skład Prezydium Izby wchodzi również członkowie Rady Związku.

Prasa codzienna i fachowa współpracowała również ze Związkiem i nie odmawiała mu poparcia.

Działalność Warszawskiej Delegatury Związku.

Zakres i metody działania naszej delegatury warszawskiej, którą od lat 15 prowadzi członek naszej Rady p. Dr. Roger Battaglia (Kredytowa 8 m. 4. - tel. 615-52) przedstawiliśmy niejednokrotnie w sprawozdaniach naszych bardzo szczegółowo.

Tym razem ograniczymy się zatem do stwierdzenia, że działalność delegatury w r. 1938 nie tylko nie uległa żadnemu ograniczeniu, lecz nawet przybrała na rozmiarach m. i. dalej wskutek wzrostu agend interwencyjnych indywidualnych na rzecz naszych członków w związku z reglamentacją dewiz, rozszerzeniem reglamentacji przywozu towarów i silnym ożywieniem akcji państwowej w zakresie rewizji traktatów handlowych.

Nasz delegat jest równocześnie członkiem Zarządu Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, Prezesem Zarządu Grupy 13-tej C. Z. P. P. do której należymy, delegatem Wydziału Centralnego Związku Przemysłowców we Lwowie na Warszawę, urzęd. członkiem Prezydium Związku Przemysłu Konfekcyjnego w Polsce, konsulentem konwencji przedziałów wełny czesankowej, korespondentem i konsulentem Izby przemysłowo-handlowej warszawskiej, stałym delegatem Rady Handlu Zagranicznego do rokowań z kilkoma państwami, prezesem Izby Handlowej polsko-szwajcarskiej, urzędującym wiceprezesem Izby Handlowej polsko-holenderskiej, prezesem Izby Handlowej polsko-tureckiej, wiceprezesem Komitetu Organizacji Wywozu w R. H. Z. i t. d. i t. d.

Ta kumulacja funkcji okazała się bardzo pożyteczną, ułatwiając Drowi Battagli obronę naszych interesów na wielu od-cinkach równocześnie.

Działalność Biura Związku.

Z powodu olbrzymiego wzrostu agend Biura Związku zostały przeniesione z dniem 1. października 1938 r. do nowego, obszerniejszego lokalu w domu przy ul. Krzywej 12 (Róg Placu Kleparskiego).

Biuro Związku zatrudniało w roku sprawozdawczym personal w następującym składzie: Naczelnny Dyrektor Dr. Zygmunt Jarszyński, Dyrektor Dr. Tadeusz Spitzer, Sekretarz Jan Dronka, inżynierowie dla akcji bezpieczeństwa pracy: inż. Adam Styfi, inż. Juliusz Bornstein i Zdzisław Benesz, referent dla spraw drzewnych: Mateusz Kornreich, referent dla spraw dewizowych: S. Grysipan, kierownik kancelarii: M. Warchałowski, cztery siły kancelaryjne, jeden inkasent i dwóch woźnych.

Biuro Związku jako organ wykonawczy spełniało m. i. następujące czynności: załatwiała bieżącą korespondencję, pełniła służbę informacyjną w zakresie obowiązujących przepisów i ustaw gospodarczych, podatkowych, społecznych i innych aktualnych zagadnień, podejmowało interwencje ogólnej i indywidualnej natury, opracowywało postulaty przemysłu i przedkładało je władzom w formie memoriałów, rozpisywało ankiety i wydawało opinie o projektach ustaw i rozporządzeń, brało udział w posiedzeniach i konferencjach tak na terenie Związku jakoteż poza Związkiem, organizowało odczyty, wydawało zaświadczenia w sprawach paszportowych, celnych, przywózowo-wywózowych, o prowadzeniu ksiąg handlowych i t. p.

W roku sprawozdawczym załatwiono 9862 aktów, wydano 498 okólników, opracowano 132 memoriałów i opinii, wzięto udział w 75 posiedzeniach, zjazdach i konferencjach.

Sprawy ogólne.

W r. 1938 opracowano 81 memoriałów i opinii w następujących sprawach:

- 1) w sprawie kolejowych bonów turystycznych,
- 2) w sprawie niewłaściwego przeprowadzania przetargów na dostawę i roboty publiczne,
- 3) w sprawie przeprowadzania weterynaryjnego badania koni w odległych miejscowościach od fabryk,
- 4) o usprawnienie doręczania poczty,
- 5) o stosowanie taryfy wyjątkowej WE-12 K. t. 636 dla przewozów wapna palonego w kawałkach (grubego) jako wapna nawozowego dla właścicieli ziemskich i rolników,
- 6) w sprawie uzyskania kontyngentów wywózowych w związku z rokowaniami handlowymi z Litwą,
- 7) o zaniechanie przeniesienia Urzędu Miar i Wag z Żywca do Tarnobrzega i przydzielenia okręgu Żywieckiego do Katowic,
- 8) o budowę drogi Biała-Żywiec,
- 9) o włączenie stacji kolejowej Skoczów do taryfy wyjątkowej P.J. 93,
- 10) o utworzenie publicznych hal licytacyjnych,
- 11) o usprawnienie połączeń telefonicznych z zagranicą,

- 12) o ograniczenie przywozu latarek elektrycznych z Niemiec,
- 13) w sprawie zwiększenia eksportu muchołapek i lepu na muchy do U. S. A.,
- 14) o zniesienie ceł preferencyjnych dla armatur przywożonych z Austrii,
- 15) o projekcie ustawy o zakazie dodatków do towarów,
- 16) o wydanie zakazu premij noworocznych obrotowych dla personelu sklepowego,
- 17) w sprawie uchwalonego przez Sejm projektu ustawy o wyrobie, sprzedaży i opodatkowaniu napojów winnych,
- 18) o zmianę statutu Związku Zrzeszeń Przemysłu Młynarskiego,
- 19) o zaliczenie trocin używanych do wypału cegły do ulgowej taryfy przywozowej,
- 20) o przyspieszenie zatwierdzania planów budowlanych,
- 21) o umożliwienie wywozu nadwyżek produkcji młynarskiej a zwłaszcza mąki ostatniej i kaszy do Niemiec,
- 22) o przebudowę drogi położonej na terenie gromady Myślachowice, Wodnej i Trzebionki,
- 23) w sprawie oznaczenia pojęcia „towar polski“,
- 24) o prolongatę ulgowych taryf kolejowych na rok 1939,
- 25) o reaktywowanie kolejowego Urzędu Celnego w Tarnowie,
- 26) w sprawie konkurencji musztardy sprowadzanej z Gdańska dla krajowych fabryk musztardy,
- 27) w sprawie określenia sezonowości w znaczeniu największego nasilenia potrzeby kredytowej dla celów usprawnienia i racjonalizacji działalności kredytowej na rzecz różnych gałęzi przemysłu,
- 28) w sprawie wysokości dopłat do świadectw akcyzowych dla fabryk wódek na rzecz gmin,
- 29) w sprawie urządzenia międzynarodowych targów w Gdyni,
- 30) o regulaminie o przewozie towarów wysyłanych kolejami żelaznymi za listem przewozowym na zlecenie,
- 31) o przywrócenie taryfy wyjątkowej Pr. 1. na przewóz ziarna i masła kakaowego,

- 32) w sprawie zmiany rozkładu jazdy pociągów towarowych,
- 33) w sprawie wzmożenia obrotu towarowego polsko-francuskiego,
- 34) w sprawie sankcyj, jakie należałoby zastosować wobec importerów polskich, wykazujących niesolidność kupiecką,
- 35) o usprawnienie trybu postępowania w zakresie reklamacji kolejowych,
- 36) o włączenie wagonów prywatnych do taboru P. K. P.,
- 37) o przyznanie ulgowej taryfy za przewóz kapusty kiszonej i ogórków,
- 38) w sprawie wprowadzenia obowiązku podawania na fabrykacjach numerów patentów,
- 39) w spr. realizacji postanowień rozporządzenia z 27. paźdz. 1937 r. o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych z punktu widzenia rozwoju motoryzacji,
- 40) o wykazie norm dopuszczalnego manka w przemyśle i handlu,
- 41) o przyznanie dla przemysłu konserw rybnych prawa nabywania soli po cenach ustalonych dla celów przemysłowych,
- 42) o projekcie uzupełnienia warunków ogólnych umów bocznicowych,
- 43) w sprawie nowych taryf towarowych żeglugi rzecznej,
- 44) przeciw rozciągnięciu obowiązku uzyskania koncesji na prowadzenie przemysłu cukru skrobiowego,
- 45) o ustalenie pojęcia naturalnych soków owocowych,
- 46) w sprawie nieuzasadnionego kwestionowania przez władze skarbowe transakcyj giełdowych zawartych bez pośrednictwa maklera,
- 47) o projekcie wprowadzenia zryczałtowanego podatku od dochodu,
- 48) ustalenie wykazu niezbędnych do przywozu surowców,
- 49) o wznowienie terminu wymiany pożyczki narodowej na pożyczkę konsolidacyjną,
- 50) w sprawie projektu ustawy o obrocie paszami,
- 51) w sprawie projektu taryfy spedycyjnej,
- 52) w sprawie nowego rozkładu jazdy,
- 53) w sprawie obniżenia opłat za przewóz drobnicowych

przesyłek terpentyny przez przyznanie stawek kl. II-ej drobnicowej, zamiast kl. I-ej,

54) w sprawie zapotrzebowania wagonów w okresie od sierpnia do grudnia 1938 r.,

55) w sprawie zwyczajów kupieckich odnośnie do manka przy dostawie łożu,

56) w sprawie kolejności ładunków przewidzianej w §. 2. rozp. Minist. Komunikacji z 3. XI. 1926 r.,

57) opinie o referacie Związku Izb Przem.-Handl. w sprawie motoryzacji,

58) w sprawie kandydatów na sędziów handlowych,

59) o projekcie statutu „Związku Gorzeln Przemysłowych w Polsce“,

60) w sprawie udzielenia pewnej tworzącej się spółdzielni pracy subwencji z Funduszu Pracy,

61) w sprawie projektu rozp. Ministra Opieki Społecznej o dozorze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych,

62) o projekcie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu w zakresie zamówień na dostawę i robotę udzielanych szkołom zawodowym lub osobom, które przedmiot dostawy lub robotę wykonują przy pomocy uczniów tych szkół,

63) o projekcie koncesjonowania przemysłu radiowego,

64) w sprawie poboru soli przemysłowej białej, skażonej solą glauberską do garbowania i farbowania skór futrzanych,

65) w sprawie wniosku Wojewody Stanisławowskiego o uchylenie § 4 rozp. Ministra Przem. i Handlu z 7. XII. 1937 r., dotyczącego właściwości władz przy zatwierdzaniu projektów urządzeń zakładów przemysłowych na terenie województw południowych,

66) o przeciwdziałaniu stratom ponoszonym przez fabrykantów wzgl. hurtowników z powodu samowolnych zwrotów towarów włókienniczych,

67) w sprawie referatu o paliwach napędowych i motoryzacji w Polsce,

68) o problemie drogowym i motoryzacji w Polsce,

69) o stosowaniu produktów smołowych do budownictwa drogowego,

70) o projekcie zmiany ustawy o wystawach i targach gospodarczych oraz rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy,

71) w sprawie rządowego projektu ustawy o zarządzie i eksploatacji portu handlowego w Gdyni,

72) w sprawie projektu rządowego ustawy o klarowaniu handlowych statków morskich,

73) w sprawie starań Związku Papierni Polskich i Fabryk Tektury Surowej o uzyskanie pierwotnie posiadanej klasy dla otrzymanych szmat t. j. 15 a zwalczania taryfowego zrównania w kl. 14 z innymi fabrykami,

74) w sprawie kredytowania transakcyj sprzedaży samochodów,

75) o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi,

76) w sprawie włączenia do § 84 Cz. I. B. T. T., mówiącego o opakowaniach towarów, słomy zbożowej w skrzyniach lub klatkach drewnianych, wełny drzewnej w skrzyniach lub klatkach drewnianych oraz wiór drzewnych w skrzyniach lub klatkach drewnianych,

77) w sprawie rządowego projektu ustawy o nadzorze nad działalnością ubezpieczeniową,

78) o projekcie rozporządzenia o ruchu kołowym i pieszym w mieście Krakowie,

79) w sprawie kontroli cen przy importach w ramach clearingów,

80) o projekcie okólnika Min. Przem. i Handlu w sprawie udzielania informacji o stosunkach gospodarczych przez zrzeszenia przemysłowe,

81) w sprawie zwiększenia obrotów handlowych z Rosją.

Pozatym wydano cały szereg opinii o konieczności zatrudniania cudzoziemców fachowców, o znakach towarowych, o kandydaturach na biegłych sądowych, w sprawie zwyczajów handlowych, o zamierzonych urządzeniach targów i wystaw, o mających się zorganizować wycieczkach zagranicznych, o staraniach o uzyskanie koncesji i t. p.

W sprawach ogólnych wydano w roku sprawozdawczym 106 okólników, omawiających nowe rozporządzenia i ustawy gospodarcze, aktualne wiadomości gospodarcze, informujące o położeniu poszczególnych gałęzi i ośrodków przemysłowych, o handlu

zagranicznym, o sprawach dewizowych, celnych, finansowych, w sprawach przywozowych i wywozowych, o ustawodawstwie handlowym i przemysłowym, w sprawach komunikacyjnych, pocztowych, telegraficznych i telefonicznych, o nowych działach produkcji, o wiadomościach z życia samorządu gospodarczego i organizacji gospodarczych, o sprawach traktatowych, o przetargach itd.

Ponadto rozpisano b. wiele ankiet na temat aktualnych zagadnień gospodarczych, których niesposób tutaj wyliczyć.

Sprawy podatkowe.

Z zakresu zagadnień skarbowych opracowało Biuro Związku następujące memoriały i opinie:

1) o obniżenie wygórowanej stawki średniej dochodowości w przemyśle garbarskim,

2) w sprawie odmownego załatwiania przez władze skarbowe podań o zwolnienie od przedkładania wykazów (odpisów list płac) potrąceń na podatek dochodowy od uposażeń,

3) w sprawie zwolnienia od podatku dochodowego świadczeń na doszkalanie fachowców jako wydatków przeznaczonych na zwalczanie bezrobocia,

4) w sprawie niewłaściwego postępowania władz skarbowych w związku z żądaniem sporządzenia przez przedsiębiorstwa przemysłowe wykazów o dokonanych transakcjach kupna i sprzedaży,

5) o doręczanie płatnikom pism urzędowych a zwłaszcza podatkowych w zaklejonych kopertach.

6) w sprawie interpretacji ustawy z dnia 29. marca 1937 r. o zmianie rozp. Prezydenta R. P. z 1. czerwca 1927 r. o popieraniu rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni (Dz. U. R. P. Nr. 27). Chodziło o zaopiniowanie: a) czy czynności przeładunkowe korzystają również z ulg w podatku obrotowym, b) które przedsiębiorstwa podpadają pod pojęcie „przedsiębiorstw dowozowo-przewozowych w transporcie morskim“, c) czy w przypadku transakcji mieszanych: hurtownych i detalicznych — przedsiębiorstwo może korzystać z ulgi co do transakcji hurtownych, d) jakie towary należy zaliczyć do artykułów kolonialnych poza herbatą, kawą i kakao, e) czy dojrzewalnia ba-

nanów podpada pod pojęcie przedsiębiorstwa „uszlachetniającego“ importowane towary,

7) w sprawie prolongaty ulgowej stawki opłat stemplowych od spółek w wysokości 1⁰/₀ wygasającej z dniem 31 grudnia 1937,

8) o zmianę dotychczasowego sposobu dokonywania rewizji w hurtowniach winiarskich oraz w sprawie obliczania ilości spirytusu w napojach alkoholowych sprowadzanych z zagranicy,

9) w sprawie okresu zużycia różnych przedmiotów do produkcji kapeluszy oraz aparatów piwnych i inwentarza jak n. p. konie,

10) o wydajności przemiałowej żaren, walców i holendra,

11) o projekcie norm uposażeń w naturze na rok 1938,

12) w sprawie zwolnienia od podatku przemysłowego od obrotu transakcji eksportowych pracowni rzemieślniczych,

13) o projekcie rozporządzenia w sprawie poboru zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu w r. 1938,

14) w sprawie wygórowanej stawki podatku od kapitałów i rent od dochodów z udziałów brutto,

15) o przedłużeniu okólnika Ministerstwa Skarbu z 23. X. 1937 r. w sprawie stawki podatkowej od obrotu przedsiębiorstw przemysłowych, korzystających z ulgowych świadectw przemysłowych,

16) o przyspieszenie doręczania podatkowych nakazów płatniczych przedsiębiorstwom prowadzącym prawidłowe księgi handlowe oraz o zwolnienie od rewizji ksiąg przedsiębiorstw zasługujących na zaufanie i wykazujących rentowność,

17) opinia, czy zasady prawidłowej księgowości oraz zwyczaje handlowe nakazują przeprowadzanie przez księgi handlowe procentowych wynagrodzeń, przypadających na rzecz kelnerów od klientów przedsiębiorstw gastronomicznych,

18) o usprawnienie trybu doręczania nakazów podatkowych i rewizji ksiąg,

19) opinia, czy dopuszczalne jest wystawianie przez krajowego dostawcę dla krajowych odbiorców faktur w obcej walucie oraz prowadzenie ksiąg kontowych w walutach zagranicznych w myśl zasad prawidłowej księgowości,

20) w sprawie niesłusznego stosowania przez władze skar-

bowe 3⁰/₀-towej stawki podatku obrotowego w wypadkach wykonywania przez zakłady graficzne druków na papierze dostarczonym przez klientów,

21) w sprawie odpisów na straty nieściągalnych wierzytelności,

22) w sprawie opodatkowania osób prawnych na podstawie art. 21. ust. 5. ustawy o państw. podatku dochodowym,

23) opinia w sprawie memoriału Stowarzyszenia Ekspedytorów m. Łodzi, dotyczącego uznania za wolne od opłaty stempowej kwitów przesyłkowych,

24) opinia w sprawie projektu rozporządzenia wykonawczego do ustawy o ulgach inwestycyjnych,

25) w sprawie wyłączenia z pod obrotu gospodarczego mąką i kaszą obrotów dokonywanych w filiach młynów lub w specjalnych punktach wymiany, prowadzonych na zasadach handlowych,

26) o memoriale Związku Izb Rzemieślniczych w sprawie nabywania świadectw przemysłowych na rok 1939,

27) w sprawie kandydatur na członków Komisji Odwoławczej przy Izbie Skarbowej w Krakowie,

28) o usprawnienie wydawania przez urzędy zaświadczeń o wierzytelnościach płatników wobec Skarbu Państwa,

29) o wyeliminowanie ze sprzedaży octów 3, 5⁰/₀-wych w związku z aktualną sprawą nowelizacji przepisów o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu, octu itd.,

30) o projekcie rozporządzenia w sprawie ulg w podatku obrotowym,

31) o projekcie rozp. Min. Skarbu w sprawie regulaminu zbytu produktów przy pomocy organizacji społeczno-rolniczych,

32) o projekcie rozp. Min. Skarbu w sprawie ustalenia wykazu produktów niezbędnych dla rolnictwa lub przemysłu krajowego,

33) w sprawie stosowania podwójnie wysokiej amortyzacji maszyn w wypadku pracy na dwie zmiany,

34) w sprawie akcji o obniżenie opłat od zezwoleń na sprzedaż kart do gry,

35) w sprawie określenia, co należy rozumieć pod pojęciem

krajowego przedsiębiorstwa eksportowego w myśl art. 3. pkt. 8. nowej ustawy o podatku obrotowym,

36) o projekcie rozp. o poborze scalonego podatku obrotowego od sprzedaży nawozów sztucznych,

37) o obniżeniu stawek podatku scalonego od wina, piwa i wódek gatunkowych,

38) o projekcie rozp. o poborze podatku zryczałtowanego od obrotu na lata podatkowe 1939 i 1940,

39) o projekcie rozp. o poborze zryczałtowanego podatku dochodowego na lata 1939 i 1940.

Pozatem Biuro Związku wydało cały szereg opinii w sprawach ustalenia charakteru czynności w rozumieniu przepisów art. 7. ust. 2. ustawy o państwowym podatku przemysłowym, w sprawach określenia pojęcia „większej ilości“ (partii) towaru, w sprawie kandydatur na biegłych dla krakowskich i prowincjonalnych urzędów skarbowych.

W sprawach podatkowych wydano 21. okólników, informujących o ogłoszonych nowych ustawach podatkowych, o okólnikach Min. Skarbu w sprawach podatkowych, o projektach nowych ustaw i rozporządzeń z zakresu podatkowego, o orzecznictwie Sądu Najwyższego i Najwyższego Trybunału Administracyjnego itd.

Sprawy socjalne.

Na odcinku zagadnień socjalnych wystąpiło Biuro Związku w następujących sprawach:

1) o zwolnienie od ubezpieczenia emerytalnego techników budowlanych, absolwentów Szkoły Przemysłowej odbywających praktykę zawodową w przedsiębiorstwach budowlanych,

2) o osiedlenie lekarza domowego w Łodygowicach,

3) o uchylenie możliwości samowolnego natychmiastowego rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracowników umysłowych,

4) w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej układowi zbiorowemu w przemyśle drukarskim,

5) o nadanie Orzeczeniu Komisji Rozjemczej z 24. czerwca 1938 r. o warunkach płacy i pracy w przemyśle budowlanym na obszarze Krakowa mocy powszechnie obowiązującej,

6) o zmianę ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim w tym kierunku, by inwalida zatrudniony mógł się zrzec zatrudnienia na rzecz członka rodziny, będącego na jego utrzymaniu,

7) o projekcie ustawy posła Gduli w sprawie zmiany ustawy o ubezpieczeniu społecznym.

8) o wykazie norm dziennego zarobku niekwalifikowanego robotnika,

9) o rządowym projekcie ustawy o sądach ubezpieczeń społecznych,

10) w sprawie ustalenia wartości wynagrodzeń w naturze mającej służyć za podstawę wymiaru składek ubezpieczeniowych,

11) w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej układowi zbiorowemu pracy w przedsiębiorstwach drzewnych powiatu nowotarskiego, limanowskiego i nowosądeckiego, oraz układowi zbiorowemu w przemyśle instalacyjnym wodo- i gazociągowym,

12) w sprawie projektu ustawy o pracowniczych kasach ubezpieczeniowych i funduszach emerytalnych.

W roku sprawozdawczym wydano 32. okólniki, zawierające przegląd ustawodawstwa socjalnego, okólników Min. Pracy i Opieki Społecznej, orzecznictwa Sądu Najwyższego w zakresie umowy o pracę z pracownikami umysłowymi i robotnikami, czasu pracy w przemyśle i handlu, urlopów, pracy młodocianych i kobiet, ubezpieczeń społecznych, bezpieczeństwa i higieny pracy, układow zbiorowych pracy, zatrudnienia inwalidów i niepodległościowców i t. p.

Podobnie jak w ubiegłych latach poświęcono sprawom socjalnym wiele uwagi, a przedewszystkiem zagadnieniu zwalczania bezrobocia, zapobieganiu strajkom przez interwencje u władz oraz przez pośredniczenie w likwidacji zatargów zbiorowych z robotnikami. Na podkreślenie zasługuje fakt, że na odcinku zatargów zbiorowych z robotnikami wykazał rok sprawozdawczy uspokojenie w stosunku do poprzednich lat i złagodzenie ostrości zatargów.

Dla spraw socjalnych i robotniczych utworzona została z inicjatywy Rady Związku odrębna organizacja pod nazwą „Zrze-

szenie Pracodawców Przemysłowych" w Krakowie, której agendy prowadziło Biuro Związku Przemysłowców.

Z końcem roku sprawozdawczego podjęto akcję o przedłużenie mocy obowiązującej dekretu Prezydenta R. P. z dnia 14. stycznia 1936 r. o czasowym obniżeniu składek na ubezpieczenie społeczne za robotników i pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 3), który wygasa z dniem 31. marca 1939 r.

Akcja Bezpieczeństwa Pracy.

Doceniając w całej pełni społeczne i gospodarcze znaczenie zwalczania wypadków przy pracy, Związek Przemysłowców w Krakowie na skutek umowy zawartej z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych stworzył u siebie specjalny referat bezpieczeństwa pracy, zatrudniający 3-ch inżynierów-instruktorów oraz jedną siłę biurową.

Zadania Referatu są następujące :

1) Działalność w terenie :

- a) wizytowanie zakładów przemysłowych i wydawanie na piśmie zaleceń, dotyczących zabezpieczeń oraz ochrony maszyn i urządzeń, higieny pracy, pierwszej pomocy, środków przeciwpożarowych itd.,
- b) organizowanie w zakładach racjonalnej akcji bezpieczeństwa pracy w postaci „Służby Bezpieczeństwa Pracy” w mniejszych lub „Kół Bezpieczeństwa Pracy” w większych zakładach. Ewentualnie udział w zebraniach „Koła”,
- c) ponowne wizytacje zakładów dla sprawdzenia wykonywania wydanych zaleceń oraz postępów akcji bezpieczeństwa pracy,

2) Działalność biurowa :

- a) sporządzanie sprawozdań z dokonanych wizytacji,
- b) prowadzenie odpowiedniej ewidencji zakładów,
- c) korespondencja z zakładami pracy celem utrzymywania stałego kontaktu,
- d) prowadzenie statystyki wypadków oraz współdziałanie w prowadzeniu centralnej statystyki w Z. U. S.,
- e) opracowywanie przepisów i instrukcji bezpieczeństwa oraz okólników i komunikatów dla zakładów,

- f) opracowywanie opinii co do stanu bezpieczeństwa wizytowanych zakładów,
 - g) składanie Z. U. S. sprawozdań z działalności referatu bezpieczeństwa pracy w terminach ustalonych umową.
- 3) Prace teoretyczne instrukcyjno-propagandowe:
- a) opracowywanie artykułów do czasopism na temat bezpieczeństwa pracy,
 - b) organizowanie kursów i odczytów.

Nadrzędnym czynnikiem kontrolującym działanie referatu bezpieczeństwa pracy i nadającym ogólny kierunek akcji jest „Komisja Bezpieczeństwa Pracy“, składająca się z 9-ciu członków wybranych z grona członków Związku na Walnym Zebraniu.

Komisję i referat obowiązuje regulamin zatwierdzony przez Z. U. S.

Posiedzenia Komisji odbywają się raz na 3 miesiące.

Na posiedzenia są zapraszani inspektorzy Z. U. S., Inspektorzy Pracy oraz mogą być zapraszani w miarę potrzeby inni goście.

Prace referatu bezpieczeństwa pracy są pod stałym nadzorem Dyrekcji Związku.

Referat Bezpieczeństwa Pracy wydaje odpowiednie druki w własnym zakresie. Poza tym korzysta z wydawnictw Instytutu Spraw Społecznych, Bezpieczeństwa i Higieny Pracy oraz wydawnictwa „Baczność“.

Działalnością Referatu Bezpieczeństwa Pracy objęte są w pierwszym rzędzie wszystkie firmy zrzeszone w Związku za wyjątkiem branży hutniczej, górniczej i drzewnej, które akcją bezpieczeństwa pracy prowadzą pod kierownictwem swoich Związków branżowych. Firmy niezrzeszone odwiedzane są w miarę możliwości i czasu.

W roku sprawozdawczym objęto akcją 266 zakładów, zatrudniających 38.100 pracowników. Zorganizowano „Koła Bezpieczeństwa Pracy” w 71 zakładach, a Służby Bezpieczeństwa Pracy w 138 zakładach.

Znaczna część zakładów była w międzyczasie wizytowana dwa lub więcej razy. Ogółem inżynierowie-instruktorowie przeprowadzili 432 wizytacji.

Akcja ta spotyka się z przychylnym nastawieniem zarówno kierowników przedsiębiorstw jak i robotników.

Pomoc zimowa.

Podobnie jak w poprzednich latach udział Związku w akcji pomocy zimowej dla bezrobotnych był czynny i żywy, przez współpracę z Obywatelskim Komitetem Pomocy Zimowej, w którym Związek był reprezentowany przez wiceprezesa Związku Dra Ludwika Merza i naczelnego dyrektora Związku Dra Zygmunta Jarszyńskiego. Dzięki tej współpracy akcja zbiórkowa została upowszechniona i dała zadowalające wyniki. Sfery przemysłowe bowiem tutejszego okręgu spełniły prawie w 100% obywatelski obowiązek. Wpływy świadczeń przemysłu na rzecz pomocy zimowej za okres 1937/8 przekroczyły sumę zł. 430.000.—.

W związku z rozpoczętą zbiórką na sezon 1938/9 uzgodniono i ustalono w porozumieniu z Obywatelskim Komitetem następujące normy świadczeń od zrzeszonego przemysłu:

Podstawę wymiaru stanowią obroty osiągnięte w roku 1937. Przedsiębiorstwa, które za rok 1937 nie wykazały zysku bilansowego, świadczą na rzecz pomocy zimowej 1⁰/₀₀ od obrotu, zaś te, które za rok 1937 wykazały zysk bilansowy, świadczą 2⁰/₀₀ od obrotu, przyczem zysku bilansowego, nieprzekraczającego 2⁰/₀ w stosunku do kapitału zakładowego nie uważa się za zysk.

Sekcje i przegląd ich prac.

Biuro Związku Przemysłowców prowadziło wszystkie agendy autonomicznych Sekcji, działających w ramach statutu Związku, biorąc udział w zebraniach, załatwiając bieżącą korespondencję, opracowując memoriały i ankiety branżowe, wydając specjalne okólniki dla poszczególnych branż, podejmując interwencje oraz spełniając wszelkie czynności wchodzące w zakres biurowości i administracji.

Sekcja Browarów.

Sekcję Browarów pod nazwą Zrzeszenie Browarów utworzono przy Związku Przemysłowców w pierwszej połowie 1937 r. Funkcje Przewodniczącego Sekcji oraz Delegata do Rady

Związku Przemysłowców pełnił p. Adam Dygat, Dyrektor Zakładów Przemysłowych X. Romana Sanguszki w Tarnowie. Zastępcą Przewodniczącego był p. Maurycy Sercarz, właściciel browaru „Gambrinus” w Będzinie.

W roku sprawozdawczym odbyła Sekcja cały szereg posiedzeń i konferencji, na których przedmiotem obrad były m. i. następujące sprawy: akcja konsolidacyjna w przemyśle browarniczym, projekt statutu Rady Naczelnej Zrzeszeń Browarów w Polsce, sprawa obniżenia stawki podatku akcyzowego od piwa, konieczność utrzymania samodzielności regionalnych związków, sprawa ochrony cen piwa, sprawa uzyskania kredytów dla przemysłu browarniczego na zakupno surowców, sprawa zajmowania aparatów wygodzonych szynkarzom za zaległe podatki od obrotu, sprawa używania flaszek, na których wytłoczona jest firma browaru przez inne browary lub hurtowników, sprawa zwolnienia od podatku obrotowego eksportu pośredniego słodu, kontrola warek piwa w browarach, zwolnienie detalicznej sprzedaży piwa od akcyzowych opłat patentowych, sprawa rzeczowej odpowiedzialności urzędzeń, wypożyczonych restauratorom przez browary za podatek przemysłowy, sprawa ewentualnego połączenia Sekcji ze Zrzeszeniem Browarów i Słodowni R. P. w Warszawie, normalizacja butelek i ich zaworów, ustalenie wytycznych akcji propagandy piwa, rewizja stawek podatku scalonego od sprzedaży piwa, projekt rozporządzenia o poborze scalonego podatku obrotowego od sprzedaży piwa, napojów winnych, wódek gatunkowych, octu, kwasu octowego i drożdży.

Dla członków Sekcji wydano w roku sprawozdawczym 18. okólników informujących o aktualnych zagadnieniach gospodarczych, dotyczących tej gałęzi przemysłu i zawierających kilka ankiet.

Sekcja Budowlana.

Na posiedzeniu w dniu 9. kwietnia 1938 roku wybrano na Przewodniczącego Sekcji na okres 2-letniej kadencji dotychczasowego Przewodniczącego inż. Eugeniusza Ronkę, Zastępcą Przewodniczącego inż. Dr. Józefa Tauba.

Na delegatów do Rady Związku Przemysłowców desygnowano: inż. Eugeniusza Ronkę, inż. Jerzego Struszkiewicza i inż. Saula Wexnera.

Do ważniejszych spraw rozpatrywanych na kilku posiedzeniach Sekcji zaliczyć należy: sprawę pomijania krakowskiego budownictwa przy budowach publicznych względnie sprawa niewłaściwego przeprowadzania przetargów na dostawy i roboty publiczne, wybór zarządu Sekcji, zawarcie nowej umowy zbiorowej z robotnikami, sytuacja budowlana, trudności przy zatwierdzaniu planów budowlanych, sprawa stawki podatku obrotowego od 1. stycznia 1939 roku.

Specjalnych okólników branżowych dla Sekcji Budowlanej wydano 31. Zawierały one bieżące wiadomości i informacje o sprawach obchodzących przemysł budowlany oraz o rozpisanych przetargach.

W wykonaniu uchwał powziętych na posiedzeniach Sekcji Budowlanej wystąpiło Biuro Związku Przemysłowców do powołanych czynników z memoriałami w sprawie niewłaściwego przeprowadzania przetargów na dostawy i roboty publiczne, o usprawnienie zatwierdzania planów budowlanych celem zwiększenia ruchu budowlanego oraz o ustalenie w rozporządzeniu wykonawczem do nowej ustawy z 4. maja 1938 roku o podatku obrotowym, że stawka podatku obrotowego od przedsiębiorstw budowlanych wynosi od 1 stycznia 1939 r. 2, 1⁰/₀, co w samej ustawie o podatku obrotowym nie zostało jasno uregulowane.

Podjęto interwencję o zwolnienie od ubezpieczenia emerytalnego techników budowlanych, absolwentów Szkoły Przemysłowej, odbywających praktykę zawodową w przedsiębiorstwach budowlanych.

Zaopiniowano wniosek Wojewody Stanisławowskiego o uchylenie § 4. rozp. Min. Przem. i Handlu z 7. grudnia 1937 r. dotyczącego właściwości władz przy zatwierdzaniu planów urządzeń zakładów przemysłowych na terenie województw południowych.

Sekcja Ceramiczna.

Przewodniczącym Sekcji Ceramicznej był w roku sprawozdawczym radca Bertold Weinsberg, zastępcami: Dr. Wincenty

Bogdanowski i Adam Dygat. Delegatami do Rady Związku: Dr. Wincenty Bogdanowski, Dr. Alfred Ehrenpreis i Bertold Weinsberg.

Sekcja odbyła 15 posiedzeń i konferencji.

Na porządku dziennym znalazły się m. i. następujące sprawy: sprawa wprowadzenia 48-mio godzinnego tygodnia pracy w ruchu ciągłym, sprawa kredytów na inwestycje w przemyśle cegielnianym, sprawa nowych przepisów dotyczących budownictwa w związku z obroną przeciwlotniczą i przeciwgazową, sprawa taryf kolejowych, utworzenie funduszu dyspozycyjnego na koszty podróży członków dyrekcji Związku i delegatów sekcji, sprawa układu zbiorowego z robotnikami, sprawa zaopiniowania projektu statutu Rady Naczelnej Związków Przemysłu Ceramicznego, wybór delegatów do Stałej Delegacji Zrzeszeń Przemysłu Ceramicznego (na delegatów wybrano: Dr. Bogdanowskiego, Dr. Ehrenpreisa i B. Weinsberga), sprawa trudności i strat, na jakie narażone są cegielnie skutkiem posyłania koni do odległych miejscowości do weterynaryjnego badania, sprawa akcji bezpieczeństwa pracy, sprawa pieców polowych i chałupnictwa, sprawa wyznaczania cen cegły w drodze administracyjnej, sprawa praktyk wakacyjnych, akcja O. P. L., sprawa sytuacji na rynku budowlanym, sprawa ufundowania karabinu maszynowego, sprawa ofert na spółdzielnię mieszkaniową, sprawa wystawy maszyn ceramicznych w Monachium i wycieczki zbiorowej na tę wystawę, sprawa doliczania przez urzędy skarbowe kosztów przewozu do podstaw wymiaru podatku obrotowego, sprawa interwencji o przyspieszenie zatwierdzenia planów budowlanych, normalizacja norm wyrobów ceramicznych cienko-ściennych, sprawa doszkalania fachowców, sprawa regulaminu pracy dla palaczy piecowych i kotłowych, sprawa kredytów niemieckich dla inwestycji, normy świadczeń na pomoc zimową dla bezrobotnych w sezonie 1938-9, utworzenie Komisji Porad Technicznych i Gospodarczych przy Radzie Naczelnej Zrzeszeń Przemysłu Ceglarskiego w Polsce, sprawa zaliczenia trocin używanych do wypału cegły do ulgowej taryfy przewozowej.

Dla Członków Sekcji wydano w roku sprawozdawczym 32. okólniki z komunikatami o aktualnych problemach obchodzących przemysł ceramiczny,

Sekcja Chemiczna.

Skład osobowy Zarządu Sekcji wybranego na posiedzeniu w dniu 28. stycznia 1938 r. na dalszy okres 2-letniej kadencji przedstawia się następująco:

Przewodniczący Sekcji: inż. Paweł Wałach, Naczelny Dyrektor Zakładów „Solvay” w Polsce, Zastępca Przewodn.: radca Bertold Weinsberg, Dyrektor S. A. „Liban” Fabryka Produktów Chemicznych w Krakowie. Delegaci do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie: Dr. Leopold Bleier, Dyrektor S. A. Polskie Związki Rafinerie Olejów Skalnych w Trzebini, Andrzej Miziewicz, Generalny Sekretarz Zjednoczonych Fabryk Związków Azotowych w Mościcach i Chorzowie i inż. Paweł Wałach.

W okresie sprawozdawczym przedmiotem zainteresowania Sekcji Chemicznej były m. i. następujące sprawy: projekt rozporządzenia o bezpieczeństwie i higienie pracy, akcja bezpieczeństwa pracy, wydawnictwo fachowej literatury chemicznej, normalizacja różnych wytworów przemysłu chemicznego, sprawa powstania przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych Komisji do spraw nawozów sztucznych jako organu opiniodawczego dla celów rozpatrywania i opracowywania wniosków i opinii w zakresie: polityki cen nawozów sztucznych oraz ich wpływu na koszt produkcji rolnej, kosztów przewozowych i ich wpływu na spożycie nawozów, dostosowania produkcji nawozów do potrzeb rynku krajowego, organizacji zbytu i kontroli handlu, propagandy w terenie oraz stanu i potrzeb akcji kredytowej itd., organizacja pokazów wytwórczości chemicznej w Pawilonie Polskim Wystawy Nowojorskiej w r. 1939, propaganda wytwórczości przemysłu chemicznego na zagranicznych rynkach zbytu przez wydanie katalogu dla zagranicznych importerów, akcja o wzmożenie fabrykacji aparatury emaliowanej.

Podobnie jak w poprzednich latach Sekcja pracowała normalnie, zabierając głos w aktualnych sprawach branżowych.

Dla członków Sekcji wydano 12 okólników z komunikatami o bieżących zagadnieniach dotyczących przemysłu chemicznego, o możliwościach wywozowych, o projektach normalizacji, rozpisanych przetargach, o rokowaniach i traktatach handlowych itp.

Wydano opinię w sprawie projektu rozporządzenia o poborze scalonego podatku obrotowego od sprzedaży sztucznych nawozów i w sprawie referatu o paliwach napędowych.

Sekcja Chrzanowska.

Na kadencję 1938/9 wybrano Przewodniczącym Zarządu Inż. Gwido Sanchez de la Cerda, dyrektora Pierwszej Fabryki Lokomotyw w Chrzanowie, Zastępcą Przewodniczącego inż. Antonio Clementi Sonaniniego, dyrektora S. A. „Giesche”, w Trzebini. Godność Delegatów do Rady Związku piastowali: inż. Gwido Sanchez de la Cerda, inż. Zdzisław Rauch, dyrektor Elektrowni Okręgowej w Sierszy Wodnej i inż. Edward Stypułkowski, dyrektor Zakładów Ceramicznych „Stella” S. A. Chrzanów.

Sekcja odbyła kilka posiedzeń dla omówienia aktualnych spraw bieżących, obchodzących przemysł położony w okręgu chrzanowskim.

Do zagadnień interesujących w okresie sprawozdawczym przemysł okręgu chrzanowskiego należy zaliczyć m. i. projekt zmiany ustawy o ubezpieczeniu społecznym zaproponowany przez p. Tadeusza Gdulę. W szczególności p. 4 projektu odnosił się do funduszy emerytalnych przy przedsiębiorstwach górniczo-hutniczych w powiatach: chrzanowskim, żywieckim i bielskim.

Z zakresu komunikacji zasługuje na wzmiankę uruchomienie z początkiem marca 1938 r. próbnego pociągu towarowego w każdy poniedziałek w kierunku Krakowa z odjazdem z Chrzanowa około godziny 17.10 a z Trzebini około 18.05.

Dla członków Sekcji wydano 5 specjalnych okólników z komunikatami o aktualnych sprawach mających terytorialne znaczenie.

Sekcja Czekoladowa.

Wobec zgłoszonej przez długoletniego Przewodniczącego Sekcji p. radcę A. Piaseckiego rezygnacji z tej godności wybrano przewodniczącym na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 1938 r. p. Bernarda Laxa, dyrektora S. A. „Suchard” na kadencję 1938/9 r. Równocześnie delegowano p. Laxa do Rady Związku Przemysłowców.

W roku sprawozdawczym odbyła Sekcja szereg posiedzeń i konferencji celem omówienia spraw bieżących, do których zaliczyć należy m. i. zawarcie umowy z robotnikami, likwidacja za-targów z robotnikami i strajków, wybór zarządu Sekcji, doszkalanie fachowe robotników, sprawa urlopów robotniczych, sprawa wniosku częściowego zastępowania masła kakaowego przez mączkę sojową, dopuszczenie transakcyj wiązanych przy przywozie ziarna kakaowego, sprawa przywrócenia wyjątkowej taryfy Pr. 1. na przewóz ziarna i masła kakaowego.

Członków Sekcji informowano o aktualnych sprawach branżowych drogą wydawania specjalnych okólników branżowych.

W roku sprawozdawczym opracowano 14 takich okólników.

Sekcja Drogowa.

Skład osobowy Zarządu Sekcji w roku sprawozdawczym przedstawiał się następująco: Przewodniczący Sekcji: inż. Kazimierz Braun, delegat do Rady Związku Przemysłowców: Emil Holländer.

Podobnie jak w latach ubiegłych Sekcja pracowała w roku sprawozdawczym normalnie, odbywając szereg posiedzeń w aktualnych sprawach branżowych i wydając okólniki dla członków informujące o bieżących zagadnieniach, rozpisanych przetargach itp.

Zaopiniowano referat o paliwach napędowych, motoryzacji w Polsce, o problemie drogowym, o stosowaniu produktów smołowych do budownictwa drogowego i projekt rozp. o ruchu kołowym i pieszym w mieście Krakowie.

Zrzeszenie Przemysłu i Handlu Drzewnego w Krakowie.

Działająca w poprzednich latach w ramach statutu Związku Przemysłowców w Krakowie Sekcja Drzewna przekształciła się z dniem 30 listopada 1937 r. na samodzielną organizację o własnym statucie p. n. „Zrzeszenie Przemysłu i Handlu Drzewnego w Krakowie“.

Godność Prezesa Zrzeszenia piastuje Juliusz Syrop, wiceprezesów: Wilhelm Ader, Izidor Landau i inż. Mieczysław Mączyński.

Prezesem Sekcji eksportowej tarcicy jest Dr. Artur Wistreich, papierówki: inż. Mieczysław Mączyński.

Skarbnikiem: Fryderyk Jungerman.

Delegatami do Rady Naczelnej Drzewnej są: Juliusz Syrop i Dr. Artur Wistreich, zastępcami: Fryderyk Jungerman i Izidor Landau.

Prezesem Komitetu Eksportowego Papierówki przy Radzie Naczelnej Drzewnej w Warszawie jest Juliusz Syrop, a wiceprezesem Rady Naczelnej Drzewnej w Warszawie: Dr. Artur Wistreich.

W skład Sądu rozjemczego wchodziło: Juliusz Syrop jako Przewodniczący, W. Ader, I. Landau i inż. M. Mączyński jako zastępcy, Franciszek Adamaszek, Władysław Ciaputa, Zygmunt Herczka, F. Jungerman, W. Sommer, Salomon Schell, Dr. A. Wistreich i Władysław Zyzak jako sędziowie.

Członkami Rady Związku Przemysłowców w Krakowie z ramienia Zrzeszenia są: Izidor Landau, Juliusz Syrop i Dr. Artur Wistreich.

Zarząd Zrzeszenia wraz z Zarządami Sekcyj Eksportowych odbył w roku sprawozdawczym 8 posiedzeń. Poza tem odbyli 2 posiedzenia eksporterzy.

Poza bieżącymi sprawami organizacyjnymi załatwiono na posiedzeniach cały szereg zapytań sądów i samorządu gospodarczego dotyczących opinii w sprawach branżowych.

Delegaci brali udział w posiedzeniach Rady Naczelnej Drzewnej w Warszawie.

Zrzeszenie udzieliło pomocy przy założeniu Stowarzyszenia Kupców Drzewnych Województwa Krakowskiego z siedzibą w Krakowie.

Na szczególne podkreślenie zasługuje wydatny udział Zrzeszenia w akcjach zbiorczych na cele obronności Państwa. I tak z wiosną 1938 r. ofiarowało Zrzeszenie zł. 5.000.— w obligacjach państwowych na F. O. M. W związku z zapoczątkowaną w poprzednich latach zbiórką na F. O. N. złożyło Zrzeszenie na ten cel w dniu 7. kwietnia 1939 r. zł. 25.000.— w gotówce. Na Póżykę Obrony Przeciwlotniczej wpłaciło Zrzeszenie zł. 5.000.—.

Prace biurowe Zrzeszenia wykonywało Biuro Związku Przemysłowców, załatwiając bieżącą korespondencję, wydając zaświadczenia na bezcłowy wywóz oraz zaświadczenia walutowe i opracowując okólniki i ankiety.

W roku sprawozdawczym załatwiono 4.696 aktów, opracowano 45 okólników.

Na bezcłowy wywóz wydano zaświadczeń:

na 78.186 ton tarcicy

7.881 „ kompletów skrzynkowych

32.197 „ papierówki

Z ilości tych wywieziono tarcicy:

20⁰/₀ do Anglii

50⁰/₀ „ Holandji

15⁰/₀ „ Niemiec

10⁰/₀ „ Węgier

5⁰/₀ „ Szwajcarji, Francji, U. S. A., Argentyny i Turcji.

kompletów skrzynkowych:

70⁰/₀ do Palestyny,

25⁰/₀ „ Holandji

5⁰/₀ „ Turcji

papierówki:

90⁰/₀ do Niemiec

8⁰/₀ „ Holandji

2⁰/₀ „ do Węgier.

Z końcem roku sprawozdawczego było zorganizowanych w Zrzeszeniu 71 członków, obecnie liczy Zrzeszenie 76 członków.

Sekcja Garbarska.

Godność Przewodniczącego Sekcji piastował w roku sprawozdawczym p. Zygmunt Wrzak, Zastępcy Przewodniczącego: p. Stefan Marko.

Delegatami Sekcji do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie byli: Pp. Zygmunt Wrzak i Borys Lubliński.

Pozatem p. Zygmunt Wrzak pełnił funkcje Wiceprezesa Rady Naczelnej Związków Przemysłu Garbarskiego w Polsce w Warszawie, a p. Stefan Marko funkcje Delegata.

Sekcja odbyła szereg posiedzeń, na których rozpatrywano m. i. następujące sprawy: wybór zarządu Sekcji i delegatów do Rady Związku, zasady klucza podziału skór, konsolidacja garbarstwa, sprawę zmian zasad importu kontyngentów, kredyt inwestycyjny na maszyny sprowadzane z Niemiec itp.

Dla członków Sekcji wydano 19 okólników, omawiających aktualne zagadnienia branżowe jak: arbitraż gdyński, nowy wzór cif. kontraktu Nr. 10, eksport skór specjalnych, bezpłatne dostarczanie próbek skór do Muzeum Towaroznawczego przy Departamencie Ceł Ministerstwa Skarbu, akcja o obniżenie norm dochowłości przeciętnej w garbarniach, nowe zasady podziału skór, o możliwości kompensaty na skóry surowe z Urugwaju, o postępach konsolidacji przemysłu garbarskiego, o środkach zapobiegawczych przeciw zarażeniu się robotników garbarskich zajętych przy skórach surowych chorobą pryszczycy, o tworzeniu się nowej centralnej organizacji garbarskiej, o uruchomienie kontyngentu importowego na skóry surowe z poz. Taryfy celnej 492 z Turcji, o możliwościach wywozowych skór wierzchnich do Kuby, o przywilejach importowych dla firm eksportujących, o konferencji importowej w Radzie handlu zagranicznego a następnie w Ministerstwie Przemysłu i Handlu poświęconej metodom importu w poszczególnych surowcach i branżach, o stosowaniu cła konwencyjnego na ekstrakt walonei sprowadzany z Grecji.

Sekcja Graficzna.

Podobnie jak w poprzednich latach godność Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie piastował w roku sprawozdawczym Dr. Teodor Perlberger.

Sekcja odbyła kilka posiedzeń i konferencji w sprawach dotyczących branży graficznej, do których zaliczyć należy m. i. wybór Zarządu Sekcji, wybór kandydatów na biegłych podatkowych z branży: drukarnie, litografie i cynkografie, sprawa dostarczenia kolekcji kolorów farb na tekturach łamanych dla fabryk farb i lakierów, sprawa układu zbiorowego itp.

Z inicjatywy Sekcji wystąpił Związek z memoriałem w sprawie nieuzasadnionego stosowania przez Władze skarbowe 3⁰/₀-towej stawki podatku obrotowego w wypadkach wykonywania przez zakłady graficzne druków na papierze dostarczonym przez klientów.

Dla członków Sekcji wydano szereg okólników z informacjami o aktualnych zagadnieniach.

Sekcja Konfekcyjno-Guzikarska.

Z początkiem roku sprawozdawczego dokonano wyboru Zarządu Sekcji na dalszy okres 2-letniej kadencji t. j. na lata 1938 i 1939. Przewodniczącym Sekcji i Delegatem do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie wybrano dotychczasowego Przewodniczącego p. Mojżesza Grüssa, Zastępcą Przewodniczącego p. Dr. Józefa Braciejowskiego.

Działalność Sekcji rozwijała się w roku sprawozdawczym normalnie. Podjęto akcję o przeciwdziałanie stratom z powodu samowolnych zwrotów towarów przez nabywców, opracowano przy współudziale Państw. Instytutu Eksportowego nowe formy organizacji wywozu odzieży, które weszły w życie z dniem 1 grudnia 1938 r. Zastąpiły one zlikwidowany Syndykat Eksportu Odzieży w Łodzi.

Eksporterem odzieży w myśl nowych form organizacji wywozu odzieży może być każda osoba fizyczna lub prawna, odpowiadająca warunkom przewidzianym w regulaminie dla komisji standaryzacyjnych, względnie zarejestrowana, gdy chodzi o eksport artykułów standartowych, wywożonych poprzednio przez Syndykat.

Tą drogą wprowadzony rejestr eksporterów, zasadniczo na podstawie wniosków właściwej terytorialnie Izby Przemysłowo-handlowej, ma na celu pewną selekcję firm,

Do wywozu dopuszczone bywają tylko te firmy, które dają rękojmię pracy solidnej, wykluczającej wzajemną szkodliwą konkurencję na rynkach zagranicznych.

Sekcja odbyła kilka posiedzeń i wydała szereg okólników w aktualnych sprawach branżowych.

Sekcja Kosmetyczno-Perfumeryjna.

Godność Przewodniczącego Sekcji oraz Delegata do Rady Związku Przemysłowców piastował w roku sprawozdawczym p. Antoni Miklaszewski. Do ważniejszych zagadnień, którym Sekcja poświęciła uwagę, zaliczyć należy m. i. sprawę wydawnictwa fachowej literatury, pokaz wytwórczości w pawilonie polskim Wy-

stawy Nowojorskiej urządzanej w r. 1939, sprawa opracowanie katalogu polskich wytwórni dla zagranicznych importerów, projekt normy mydła mazistego, starania o przesunięcie terminu prawdziwego w § 20, rozporządzenia o dozorze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych z 25 czerwca 1934 r. do dnia 18 stycznia 1939, które to starania zostały uwieńczone pozytywnym wynikiem, akcja o wzmożenie fabrykacji aparatury emaliowanej, akcja o wzmożenie eksportu polskiej wytwórczości, sprawa wykonania Rozporządzenia Rady Ministrów z 26 sierpnia 1936 r. o oznaczaniu pochodzenia niektórych towarów w wewnętrznym handlu detalicznym, wydanie opinii o projekcie rozp. Ministerstwa Opieki Społecznej o dozorze nad wyrobem i obiegiem środków kosmetycznych itp.

Sekcja odbyła kilka posiedzeń i wydała 13 okólników dla członków z informacjami o aktualnych sprawach branżowych.

Sekcja Metalowa.

Skład osobowy Zarządu Sekcji wybranego z początkiem roku sprawozdawczego na okres dwuletniej kadencji t. j. na lata 1938 i 1939 przedstawia się następująco: Przewodniczący Sekcji: inż. Ludwik Dyduch, naczelny dyrektor S. A. Zjednoczone Fabryki Maszyn Wagonów L. Zieleniewski i Fitzner Gamper w Krakowie, Zastępca Przewodniczącego: inż. Wawrzyniec Krzyżanowski, dyrektor S. A. Wytwórnia Sygnałów i Urządzeń Kolejowych w Krakowie. Delegaci do Rady Związku Przemysłowców Krakowie: Józef Górecki, inż. Ludwik Dyduch, inż. Wawrzyniec Krzyżanowski.

Działalność Sekcji rozwijała się dalej pomyślnie zwłaszcza w zakresie organizacyjnym przez pozyskanie nowych członków. Odbyto kilka posiedzeń i konferencji w sprawach branżowych i wydano 25 okólników z komunikatami o bieżących zagadnieniach, do których należą m. i. sprawa normalizacji rur stalowych, stali, armatur, nitów, kołnierzy stalowych, klasyfikacji mosiądzów, odkuwek, chłodniczych urządzeń, konstrukcji stalowych, rozpisany konkurs na chełm typu czołgowego, współpraca przemysłu surowcowego z przetwórczym, konkurencja zakładów hutniczych z przemysłem metalowym, sprawa kandydatur na biegłych podatkowych dla przedsiębiorstw odlewni żelaza i wyrobu maszyn rolniczych, sprawa rozpisanych przetargów itp.

Wystąpiono do powołanych czynników z memoriałem o zniesienie ceł preferencyjnych dla armatur przywożonych z Austrii.

Sekcja Młynarska.

Wobec zgłoszonej na posiedzeniu Sekcji w dniu 30. marca 1938 r. rezygnacji Dr. Artura Gutentaga z godności Przewodniczącego Sekcji, powołano na to stanowisko Wilhelma Heckera, dyrektora S. A. „Ziarno”, którego delegowano również z ramienia Sekcji do Rady Związku Przemysłowców. Jako drugiego delegata do Rady Związku wybrano Izraela Abrahamera, właściciela firmy I. Abrahamer, Młyn Turbinowo-Walcowy w Krakowie. Zastępcą Delegata do Rady Związku Przemysłowców wybrano Wiktora Dudę z firmy Amerykański Młyn Parowy, Wodzisław.

Funkcje delegatów z ramienia Sekcji do wspólnej Reprezentacji Związków Przemysłu Młynarskiego w Polsce w Warszawie pełnili w roku sprawozdawczym: Dr. Artur Gutentag, Wilhelm Hecker i Albert Neuman. W skład Zarządu Związku Eksportowego Młynów w Polsce w Poznaniu wchodził: Wilhelm Hecker jako członek Zarządu i Dr. Artur Gutentag jako zastępca członka Zarządu.

Sekcja odbyła w roku sprawozdawczym szereg posiedzeń i konferencji, na których rozpatrywano następujące sprawy: akcja o umożliwienie wywozu pośledniej mąki pszennej i żytniej, projekt ustawy o podatku obrotowym, sprawa importu zboża rumuńskiego, dokonywanego przez firmę Leopold Rychter, Toruń, taryfy mączno-zbożowe, akcja kredytowa dla młynów, sprawa ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, uruchomienie kontyngentu wywozowego na żyto i mąkę żytnią, wystąpienie o obniżkę stawki podatku obrotowego z 2⁰/₀ na 1¹/₂⁰/₀, w rządowym projekcie ustawy o podatku obrotowym, zagadnienia gospodarcze powstałe na skutek działalności handlowej Związku Gospodarczego w Warszawie dawniej P. Z. P. Z., uporządkowanie rynku zbożowego w związku z załamaniem się cen zbóż drogą zniesienia ograniczeń eksportowych i wprowadzenia zwrotu ceł, sprawę zniesienia Delegatury Związku Eksportowego Młynów w Poznaniu w Warszawie, sprawę stosowania przez urzędy skarbowe okólnika Min. Skarbu z 31. maja 1935 r. L. D. V. 15 114/4/35, który wyklucza

ulgi w podatku przemysłowym dla transakcyj giełdowych eksportowych, projekt zmiany statutu Związku Eksportowego Młynów w Polsce w Poznaniu, projekt zmiany statutu Związku Zrzeszeń Przemysłu Młynarskiego w Warszawie, sprawę podatku przemysłowego od obrotu za transakcje giełdowe, sprawę interwencjonizmu w młynarstwie, postulaty młynarstwa w związku z nową kampanią, sprawy organizacyjne, sprawę pomocy wywozowej dla kasz jęczmiennych i gryczanych, sprawę wprowadzenia taryfy eksportowej dla otrąb, sprawę odmowy przez Urząd Skarbowy w Płocku zwolnienia od podatku obrotowego za r. 1936, transakcyj zawartych na giełdzie zbożowo-towarowej w Łodzi z powodu adnotacji na kartach umów: „bez pośrednictwa” podpisanego maklera, projekt ustawy o obrocie paszami, ulgi w państw. podatku przemysłowym dla transakcyj mąką na giełdzie Z. T. w Wilnie zarządzane okólnikiem Min. Skarbu L. D. V. 11444/4/38 z 30. maja 1938 r., uruchomienie kontyngentów wywozowych dla mąki pastewnej i otrąb do Niemiec, projekt rozporządzenia o opłatach od mąki i kaszy, sprawę przymusowej organizacji młynarstwa, stawki zwrotu ceł przy eksporcie zbóż i produktów przemiału ustalone rozp. Min. Skarbu z 28 lipca 1938 r. (D. U. R. P. Nr. 53), sprawę ustawy o środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania się cen artykułów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 56), sposób pobierania opłat od mąki i kaszy, obowiązek prowadzenia ksiąg obrachunkowych, ustawę z 5. sierpnia 1938 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszechnego użytku oraz trzy rozporządzenia wykonawcze do tej ustawy a mianowicie: o przemiele pszenicy i żyta, o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych i o ujawnianiu cen przedmiotów powszechnego użytku, o sporządzaniu i posiadaniu w obrocie hurtowym i półhurtowym faktur oraz o przedstawianiu faktur na żądanie władz (Dz. U. R. P. Nr. 60), rozporządzenie wykonawcze Min. Skarbu z 19 sierpnia 1938 r. do ustawy o środkach finansowych na popieranie gospodarczo uzasadnionego kształtowania cen artykułów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 61), instrukcję dla młynów w związku z powyższym rozporządzeniem, sprawę ustalenia opłaty od mąki i kaszy na zł. 3.— od 100 kg. rozp. Min. Skarbu z 2. września 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65), sprawę inter-

pretacji niektórych przepisów o poborze i kontroli opłat od mąki i kaszy, sprawę prawidłowego wykonywania plomb, wystąpienie do Minist. Skarbu z memoriałem o zwolnienie opłat od mąki i kaszy od obrotu zakładów przemiału zboża (skuteczne), usterki przy wykonywaniu przepisów o opłatach od mąki i kaszy, nowe normy przemiału pszenicy i żyta wprowadzone rozp. Min. Rolnictwa i Reform Rolnych z 3. października 1938 r. ogłoszonym w Nr. 79. Dz. U. R. P., akcję o przyznanie superpremię dla wywozu mąki, sprawę wyłączenia z pod obrotu gospodarczego mąką i kaszą obrotów dokonywanych w filiach młynów lub w specjalnych punktach wymiany, sprawę przemiału zboża na potrzeby wojska w młynach prywatnych oraz sprawę uiszczania opłaty od mąki wytworzonej w tych młynach na potrzeby wojska, sprawę ograniczenia przemiału żyta, akcję o zliberalizowanie przepisów przemiałowych, sprawę norm świadczeń od młynów na pomoc zimową bezrobotnym w sezonie 1938/9, wprowadzenie taryfy wyjątkowej pa 5 na przewóz otrąb, sprawę wpływu, jaki wywarły przepisy o opłacie od mąki i kaszy na stosunki gospodarczo-finansowe rolników na całokształt rynku zbożowego oraz mącznego a w szczególności na kształtowanie się cen zbóż, mąki i jej przetworów, sprawę pomocy dla ludności Spisza i Orawy w formie jednorazowego datku w wysokości po 150 kg. mąki żytniej lub 100 kg. mąki pszennej 55⁰/₀-towej od każdego wagonu dziennej zdolności przemiałowej młyna, sprawę nowelizacji przepisów o opłacie od mąki i kaszy.

Dla członków Sekcji wydano 55 okólników, zawierających informacje o wydanych ustawach, przepisach, zarządzeniach władz oraz o wszelkich bieżących zagadnieniach obchodzących sfery młynarskie.

Wydano opinię o wydajności przemiałowej żaren, walców i holendra.

Sekcja Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej zakładów przemysłowych.

Wytyczona statutem Związku oraz dezyderatami Pana Wojewody Krakowskiego działalność Sekcji w roku sprawozdawczym na ogół w założeniach swych nie uległa większym zmianom, zy-

skując na intensywności prowadzonych prac dzięki ustabilizowanemu ustawodawstwu, wydanym przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu zarządzeniom i instrukcjom.

Opierając się na wydanych zarządzeniach stosownych Ministrów, Związek w porozumieniu z delegatem Pana Wojewody, zreorganizował jedynie zależność Sekcji w tym sensie, że przewodnictwo wszystkimi pracami Sekcji objął Pan Naczelnik Wydziału Przemysłu i Handlu Urzędu Wojewódzkiego, a władze Związku zatrzymały kontrolę i zawiadywanie funduszami Sekcji.

W wyżej podanych przyczyn większość zagadnień opl. przemysłu przepracowana została w ramach prac Urzędu Wojewódzkiego, który ostatecznie ustalił normy i wymagania dla każdej jednostki przemysłowej.

Ze względu na to, że ustalenie wymagań z zakresu przygotowań opl. poszczególnych zakładów przemysłowych wymagało długiego okresu czasu i wielu fachowych sił, którymi Urząd Wojewódzki nie dysponował, wysiłek Sekcji był skierowany na te właśnie prace.

Po wykonaniu powyższych prac, co nastąpiło z końcem roku sprawozdawczego, Sekcja delegowała na stałe do prac w terenie swoich pracowników, którzy na miejscu współpracowali z zainteresowanymi jednostkami przemysłowymi, udzielając fachowych porad odnośnie opracowania całokształtu technicznych, organizacyjnych i wyposażeniowych przygotowań opl. zakładów, stosownie do wymagań właściwych władz przy uwzględnieniu finansowych i terenowych możliwości przedsiębiorstwa.

Ponieważ prace teoretyczne i studia poszczególnych zagadnień opl. związanych z przemysłem należy uważać mniej więcej za zakończone, przeto praca Sekcji toczy się obecnie wyłącznie w terenie. Delegaci Sekcji według ustalonego planu rozjazdów odwiedzają i odwiedzają wszystkie zakłady przemysłowe, tak zrzeszone jak i niezrzeszone w Sekcji, dając tym samym możliwość przedstawienia przygotowań opl. na należytych poziomach.

Sekcja papiernicza.

Przewodniczącym Sekcji i Delegatem do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie na dalszy okres 2-letniej kadencji

wybrano na posiedzeniu w dniu 1. kwietnia 1938 r. dotychczasowego Przewodniczącego Dra Dawida Wistreicha, dyrektora i współwłaściciela S. A. „Altesse-Wisła” Fabryka Tutek i Bibulek Papierosowych w Krakowie.

Poza sprawami organizacyjnymi omówiono na tem zebraniu zgłoszony w Sejmie przez posła Marchlewskiego projekt ustawy o zakazie dołączania przy sprzedaży dodatkowych towarów (Druk Sejmowy Nr. 687). Wysunięto szereg postulatów i uwag do tego projektu, które następnie Biuro Związku Przemysłowców przedłożyło w formie memoriału powołanym czynnikiem.

Do dalszych zagadnień aktualnych dla tej branży przemysłu w roku sprawozdawczym należy zaliczyć m. i. akcję o uzyskanie kontyngentów wywozowych od różnych państw dla krajowej wytwórczości, sprawę utworzenia wspólnego biura sprzedaży papieru szrencowego (do opakowań), sprawa wyznaczenia norm świadczeń na pomoc zimową dla bezrobotnych itp.

Sekcja wydała 6. okólników z komunikatami o bieżących sprawach branżowych i zaopiniowała wniosek Związku Papierni Polskich i Fabryk Tektury surowej o uzyskanie pierwotnie posiadanej klasy dla otrzymanych szmat t. j. 15 a zwalczanie taryfowego zrównania w kl. 14, z innymi fabrykami, oraz projekt o obniżenie opłat od zezwoleń na sprzedaż kart do gry.

Sekcja Spożywcza.

Godność Przewodniczącego Sekcji i Delegata do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie piastował w roku sprawozdawczym inż. Tadeusz Rząca, dyrektor i współwłaściciel firmy Rząca i Chmurski Sp. z o. o. w Krakowie.

Sekcja pracowała podobnie jak w poprzednich latach normalnie, zajmując się zagadnieniami interesującymi tę gałąź przemysłu, wydając kilka okólników branżowych informujących o sprawach bieżących, popierając indywidualne wnioski i postulaty zrzeszonych członków i wykonując wszelkie czynności wchodzące w zakres prac organizacyjnych.

W roku sprawozdawczym urządzoną została w Warszawie stała wystawa prób i wzorów przetworów owocowych, rybnych, mięsnych, jarzynowych oraz suszu owocowego, jarzynowego, grzy-

bów i soków naturalnych tak krajowej jakoteż zagranicznej wytwórczości celem zaznajomienia producentów konserw z dorobkiem zagranicy w tej gałęzi przemysłu, zaś szerszego ogółu konsumentów krajowych z produkcją konserw krajowych.

Wystąpiono w sprawie konkurencji musztardy sprowadzanej z Gdańska dla krajowych fabryk musztardy, o przyznanie ulgowej taryfy na przewóz kapusty kiszzonej i ogórków, o przyznanie dla przemysłu konserw rybnych prawa nabywania soli po cenach ustalonych dla celów przemysłowych i w sprawie ustalenia pojęcia naturalnych soków owocowych.

Sekcja Wapiennicza.

Działalność Sekcji Wapienniczej p. n. „Zrzeszenie Przemysłu Wapienniczego w Polsce” rozwijała się w roku sprawozdawczym nader pomyślnie. Pozyskano cały szereg nowych członków, co wpłynęło nader korzystnie na dalszą konsolidację i uzdrowienie tej gałęzi przemysłu. Można śmiało powiedzieć, że Sekcja Wapiennicza należy do najwięcej ruchliwych i aktywnych sekcji branżowych przy Związku Przemysłowców w Krakowie i reprezentuje branżę wapienniczą na terenie całej Polski jako jedyna organizacja tej gałęzi przemysłu. Tę pomyślną rozbudowę agend zawdzięcza Sekcja nowemu rozszerzonemu zarządowi, wybranemu na posiedzeniu w dniu 18 stycznia 1938 r., w skład którego weszli: Inż. Zdzisław Krudzielski jako Przewodniczący Prezydium, inż. Juliusz Erlich, Dr. Leopold Lewy, Leon Holzer, Alfred Przeworski i inż. Leopold Hausner jako wiceprezesi, Władysław Kopeć, inż. Władysław Namysłowski, Chaim Zagajski, inż. Tadeusz Nasalski, J. Dawidowicz, inż. Ignacy Menasche, Roman Loteczko, i Dr. Maurycy Pilicz jako członkowie Zarządu.

Na Delegatów do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie wybrano: inż. Juliusza Erlicha, inż. Ignacego Menasche i inż. Władysława Namysłowskiego.

Sekcja odbyła kilka zjazdów i posiedzeń w Krakowie, Warszawie i w Katowicach, na których rozpatrywano m. i. następujące sprawy: przygotowanie kampanii wiosennej, sprawę konjunktury i konsolidacji przemysłu wapienniczego, sprawę umowy zbiorowej z robotnikami i taryf płac robotniczych, sprawę wprowadze-

nia 48 godzinnego tygodnia pracy w ruchu ciągłym, propagandę zbytu wapna, jako zaprawy wiążącej oraz jako środka nawozowego, sprawę nieuzasadnionego pobierania przez niektóre urzędy kolejowe opłat za mycie wagonów już przy wykupnie listu przewozowego przez odbiorcę, sprawę projektu nowej taryfy składek na ubezpieczenia wypadkowe (opracowany memoriał w tej sprawie przedłożono Związkowi Izb Przemysłowo-Handlowych), sprawę uznania wapna za artykuł łatwo psujący się i wciągnięcia go na listę tych towarów, które dostarczane są do pociągów towarowych, kursujące także w niedzielę, sytuację budowlaną na rynku w Krakowie, akcję o usprawnienie zatwierdzenia planów budowlanych, sprawę projektu regulaminu pracy wniesionego przez Zawodowy Związek Robotniczy do Inspektoratu Pracy itp.

Szczególniejszą uwagę poświęciła Sekcja akcji propagandy zbytu wapna jako środka nawozowego i zaprawy wiążącej. W roku sprawozdawczym wydała Sekcja dwukrotnie a mianowicie w okresie kampanii wiosennej i jesiennej ulotki propagandowe o wapnie nawozowym. Poza tem z inicjatywy Sekcji został wygłoszony przez Polskie Radio na wszystkie polskie rozgłośnie w dniu 11 października 1938 r. odczyt o wapnowaniu roli przez p. inż. Potemkowskiego.

W zakresie propagandy wapna jako zaprawy wiążącej utworzono z dniem 1 kwietnia 1938 r. dzięki przyznanej przez Sekcję subwencji miesięcznej w kwocie zł. 500— na okres jednego roku przy drogowym Instytucie Badawczym Politechniki Warszawskiej Laboratorium Badania Wapna, które w roku sprawozdawczym pobrało próbki kamienia wapiennego i wapna niegaszonego do badań z wapienników z okręgu kieleckiego, krakowskiego i poznańskopomorskiego. Wyniki badań laboratoryjnych zostały ogłoszone w „Przeglądzie Budowlanym” wychodzącym w Warszawie jako organ Stowarzyszenia Zawodowego Przemysłowców Budowlanych w Nr. 8, 9 i 12.

Program działalności Laboratorium przedstawia się następująco:

1) Prace normalizacyjne dotyczące wapna, zapraw i tynków wapiennych,

2) ustalenie jakości i gatunków produkowanego w Polsce wapna,

3) prace badawcze i badania praktyczne nad racjonalnem zastosowaniem wapna,

4) prace mające związek z produkcją i stosowaniem wapna.

Oprócz tego uznano za niezbędne dążenie do stworzenia polskiej literatury fachowej o wapnie przez ogłaszanie sprawozdań z postępu i wyników badań, dawanie streszczeń ważniejszych i ciekawych prac z literatury zagranicznej, wreszcie wydanie prac oryginalnych o wapnie w języku polskim.

Dla członków Sekcji wydano 29 okólników informujących o wszystkich bieżących zagadnieniach branżowych.

Sekcja Win i Miodu.

Przewodniczącym Sekcji i Delegatem do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie był p. Jan Gall, współwłaściciel Wytwórni Miodu Syconego Wójcikiewicz i Gall w Krakowie.

Działalność Sekcji w roku sprawozdawczym rozwijała się pomyślnie, wykazując ruchliwość ze względu na szereg donioślejszych zagadnień interesujących żywo tę gałąź przemysłu.

Sekcja pozyskała kilku nowych członków i nawiązała kontakt z wytwórniami wschodniej Małopolski.

Odbyto kilka posiedzeń i konferencji. Na porządku dziennym obrad znalazły się m. i. następujące sprawy: zarządzenie Minist. Skarbu w sprawie zwalniania od podatku cukru. przeznaczonego do wyrobu win owocowych, projekt ustawy o napojach winnych, zwolnienie detalicznej sprzedaży win owocowych i miodu od akcyzowych opłat patentowych, rewizja stawek podatku scalonego od obrotu, projekt rozporządzenia o poborze scalonego podatku obrotowego od sprzedaży piwa, napojów winnych, wódek gatunkowych, octu, kwasu octowego i drożdży.

Przy współpracy miodosytników ze wschodniej Małopolski opracowano memoriał w sprawie uchwalonej przez Sejm ustawy o napojach winnych przedłożono go powołanym czynnikom. Na skutek tej interwencji sprawa zatwierdzenia niekorzystnej dla wytwórni miodów ustawy przez Senat została zahamowana.

Z końcem roku sprawozdawczego wystąpiono również z memoriałem o obniżenie stawki podatku scalonego od napojów winnych.

Dla członków Sekcji wydano 9 okólników z komunikatami o bieżących zagadnieniach obchodzących tę gałąź przemysłu.

Podjęto interwencję o zmianę dotychczasowego sposobu dokonywania rewizji w hurtowniach winiarskich oraz w sprawie obliczenia ilości spirytusu w napojach alkoholowych sprowadzanych z zagranicy.

Sekcja Żywiecka.

Na posiedzeniu Sekcji w dniu 13. kwietnia 1938 r. dokonano wyboru Zarządu Sekcji na kadencję 1938/9 w następującym składzie:

Przewodniczący Sekcji: Prof. inż. Jerzy Buzek, Naczelny Dyrektor S. A. „Węgierska Górka”,

Zastępca Przewodniczącego: inż. Mieczysław Mączyński, Naczelny Dyrektor Zarządu Dóbr Żywieckich,

Delegaci do Rady Związku Przemysłowców w Krakowie: inż. Mieczysław Mączyński i Dr. Beno Stein.

Podobnie jak w poprzednich latach agendy Sekcji rozwijały się w roku sprawozdawczym normalnie.

Odbyto kilka posiedzeń i konferencji, na których omawiano m. i. następujące sprawy: wyniki akcji przeprowadzonej na podstawie uchwał powziętych w r. 1937, sprawę podciągnięcia gospodarczego Województwa Krakowskiego przez przyznanie poza powiatami wciągniętymi już do Centralnego Okręgu Przemysłowego także reszcie powiatów Woj. Krak. ulg inwestycyjnych przewidzianych w odnośnej ustawie, postulat powiatu żywieckiego o rozbudowę dróg celem ułatwienia komunikacji i to nie tylko automobilowej ale także kołowej, a w szczególności o wykończenie drogi Żywiec-Bielsko, która jest główną arterią łączącą powiat Żywiecki z Bielskiem i Zachodem, a ze względu na silny ruch turystyczny, skierowany do pięknych okolic powiatu żywieckiego a w dalszym ciągu do Tatr, powinna być postawiona na takim poziomie, by nie hamowała ruchu turystycznego, będącego podstawą gospodarczego podniesienia powiatu żywieckiego. Konieczność należy-

tęgo rozbudowania dróg istnieje nie tylko ze względu na ruch turystyczny, lecz także w interesie zakładów przemysłowych, położonych w powiecie żywieckim, które zmuszone są rozwzić względnie dowozić swoje wytwory drogą kołową do stacji kolejowych czy też do miejscowości, leżących poza trasą kolejową.

Z inicjatywy Sekcji podjęto interwencję w Krakowskiej Izbie Skarbowej w sprawie liberalniejszego traktowania przepisów art. 60 ordynacji podatkowej o udzielaniu informacji o dokonanych transakcjach oraz w sprawie przychylnego załatwiania przez Izbę Skarbową podań o udzielanie zakładom przemysłowym, zatrudniającym większą ilość pracowników, zezwoleń na nieprzedkładanie wykazów potrąceń względnie odpisów list płac pracowników opłacających podatek dochodowy od uposażeń.

Na skutek wniosku Sekcji wystąpił Związek Przemysłowców do Ubezpieczalni Społecznej w Białej z postulatem utworzenia ośrodka Ubezpieczalni Społecznej w Łodygowicach. Ubezpieczalnia Społeczna w Białej Krakowskiej przychyliła się do tego wniosku i przyrzekła uwzględnić postulat w r. 1939 przy reorganizacji rejonów lekarskich.

Dla członków Sekcji wydano 5. okólników omawiających aktualne zagadnienia o terytorialnym znaczeniu.

Podjęto akcję przeciw zamierzonemu przeniesieniu Urzędu Miar i Wąg z Żywca do Tarnobrzega oraz przeciw przydzieleniu w tym zakresie okręgu Żywieckiego do Katowic.

Dalsze agendy Biura Związku.

W roku sprawozdawczym prowadziło Biuro Związku Przemysłowców agendy następujących organizacji i instytucji: Izba Handlowa Szwedzko-Polska, Liga Propagandy Wytwórczości Krajowej, Polsko-Szwedzkie Towarzystwo, Zrzeszenie Pracodawców Przemysłowych i Zrzeszenie Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski.

Zamknięcie rachunkowe za 1938 rok.

WYDATKI

DOCHODY

	ZŁ		ZŁ
Wydatki osobowe	62.700.—	Składki członkowskie	112.447.—
Świadczenia socjalne	5.049.92	Wpisowe	342.—
Czynsz i utrzymanie lokalu	11.277.28		
Utrzymanie Delegatury w Warszawie	10.800.—		
Składki do organizacji centralnych	6.095.—		
Materiały pisemne, druki	2.783.95		
Portoria	3.440.31		
Podatek od lokalu	589.20		
Koszty podróży	1.221.10		
Telefony i telegramy	1.341.85		
Prenumeraty czasopism i zakupy bibliotecz.	551.82		
Datki dobroczynne i społeczne	361.60		
Koszty reprezentacyjne i nieprzewidziane	3.732.93		
Nadwyżka	2.844.04		
	112.789.—		112.789.—

ZA KOMISJĘ REWIZYJNĄ:

Adam Łachociński wr.

Adolf Klapper wr.

SPIS CZŁONKÓW

ZWIĄZKU PRZEMYSŁOWCÓW W KRAKOWIE.

Przedsiębiorstwa budowlane.

- Arch. B. Birkenfeld i Inż. J. Hornik, Biuro Architektoniczne i Przedsięb. Budowlane, Kraków, ul. Dunajewskiego 3.
- Inż. Alfred Düntuch i Stefan Landsberger, Kraków, Rynek Gł. 25.
- Inż. Józef Elsner, Budowle Fabryczne Kraków, Długa 27.
- Ludwik Gintel i Samuel Brand, Przedsiębiorstwo Budowlane, Kraków, Dunajewskiego 6.
- „Gummatekt”, Ska z ogr. odp., Borek Fałęcki, Kraków, ul. Gołębia 2.
- Arch. W. Jurgowski i S. Osiek, Kraków, Plac Jabłonowskich 4/7.
- Józef Kaczmarczyk, Przedsięb. Budowy i Robót Żelbet., Kraków, Szujskiego 11.
- Inż. Edmund Kusmer, Kraków, ul. Sienkiewicza 3b.
- Inż. S. Nebenzahl, Kraków, Sebastiana 10.
- Inż. Stefan Polański, Kraków, św. Jana 2.
- Inż. Rudolf Propst, Kraków Sereno-Fenna 8, m. 5.
- Przedsiębiorstwo Budowlane, Arch. H. Guttman, Kraków, Krasin-skiego 24 a.
- Inż. E. Ronka, Kraków, ul. Św. Marka 8.
- M. Sarnecki i Ska, Przedsięb. Bud., Kraków, Gołębia 2.
- Spółnia budowlana, Styjeński, Mączyński i Korn, Ska z o. o., Kraków, Pl. Kleparski 4.
- Inż. Jerzy Struszkiewicz i Ska, Kraków, Krupnicza 5.
- Adam Ślęzak, Budowniczy, Kraków, św. Tomasza 28.
- Inż. Tadeusz Tombiński, budowniczy, ul. Pierackiego 23.
- Tow. dla Budowli Przemysłowych i Inżynieryjnych S. z o. o., Kraków, Gancarska 5.
- E. Uderski i Ska, Przedsięb. budowy, Kraków, Al. Słowackiego 60.

Przedsięb. Bud. Inż. S. Wexner i Arch. H. Jakubowicz, Kraków,
św. Gertrudy 9.

Przedsiębiorstwa browarnicze.

Arcyksiążęcy Browar w Żywcu

Browar Gambrinus S. A., dawniej D. Sercarz, Będzin, Czeladzka 14.

Browar i Słodownia M. J. Werdygier i M. Spilberg, Jędrzejów,
Browarna 1.

Browar Parowy hr. Tarnowskiego w Dzikowie.

Browar Parowy i Słodownia, F. Paszek, Grybów.

Browar piwny Romana ks. Sanguszkii, Tarnów.

Browar, Rudziński i Ska, Osiek k/Oświęcimia.

Okocimski Browar i Fabryka Drożdży, Okocim.

Zakłady Przemysłowe S. A., Tenczynek.

Browar Krakowski i Fabryka Słodu, J. Götz, Kraków, Lubicz 17.

Przedsiębiorstwa ceramiczne.

Emanuel Abrahamer, Cegielnia, Kraków XXII. ul. Smolki 18.

Inż. Maksymilian Aleksandrowicz, Cegielnia w Woli Duchackiej,
Ceglana 2.

„Bonarka” Zakłady Ceramiczne, Kraków XIV., Skryt. p. 7.

Stanisław Burtan i Ska, Zakłady przemysłowe, Kraków, Basztowa 17.

Cegielnia Gerharda Franckiego, Nisko.

Cegielnia i Fabryka Dachówek, hr. Tarnowskiego, Dzików po-
wiat Tarnobrzeg.

Cegielnia i Fabryka Gipsu „Łagiewniki” Ska z o. o., Łagiewniki,
p. Borek Fałęcki.

Cegielnia „Rudy”, Tarnów.

„Everitas”, Polska Fabryka Dachówek Azbestowych, Ska z o. o.,
Kraków, Zabłocie 37.

Karol Ferber, Cegielnia, Kraków XV., Wodna 24. Biuro: ul. Ra-
cławicka 4.

Parowa Fabryka Cegieł i Wyroby Betonowe M. Gutmana Syno-
wie, Kraków, ul. Mikołajska 3.

Ludwinowska Fabryka Cegieł, Dzierżawca Mojżesz Silberzweig,
Kraków XXII, ul. Zamojskiego 1.

Miejskie Zakłady Ceramiczne, Kraków, Pl. Szczepański 5.

Parowa Fabryka Cegieł i Dachówek, S. Finkelsteina Synowie,
J. Finkelstein i Ska, Kraków, ks. Józefa 32.

„Płaszowianka”, Parowa Fabryka Cegieł i Dachówek, Ska z o. o.,
Kraków, Radziwiłłowska 13.

Płaszowska Fabryka Dachówek i Cegieł S. A. Kraków XXI., ul.
Gromadzka 66. Skr. poczt. Nr. 89.

I. Schein, Zakłady Ceramiczne w Myszkowie, powiat zawierciański,
Biuro: Częstochowa, Kilińskiego 16.

„Tarnowianka” Zakłady Przemysłowe B. Safier i E. Ekstein i Ska,
Tarnów.

Fabryka WYROBÓW SZAMOTOWYCH I FAJANSOWYCH S. A. Skawina.
Zakłady Ceramiczne „Stella” S. A. Chrzanów.

Fabryki Portland-Cementu.

Zjednoczone Fabryki Portland-Cementu „Firley” S. A., Dyrekcja
Fabryk Górka, p. Trzebinia, Zarząd: Warszawa, Czackiego 14.

S. A. Fabryki Portland-Cementu „Szczakowa”, Szczakowa, Biura
w Warszawie, Pl. Napoleona 3.

Przedsiębiorstwa chemiczne.

„Agrochemia”, Fabryka Sztucznych Nawozów i Innych Przetworów
Chemicznych Ska z o. o., Oświęcim.

„Azot”, Spółka Akcyjna, Jaworzno.

„Chemimetal”, Ska Akc. dla Przemysłu Chemicznego i Metalowego,
Kraków, J. Piłsudskiego 36, skr. 287.

Dr. A. Wander S. A., Fabryka Farmaceutyczno-Chemiczna, Kraków,
Mogilska 80.

Fabryka Bieli Cynkowej Braci Löbbecke, Niedzieliska p. Szczakowa,
E. Kuźnicki, Fabryka Tektury Dachowej, Prod. Chemiczn.
i Asfaltu S. A., Oświęcim.

„Liban” Fabryka Produktów Chemicz. S. A., Kraków, Rynek
Kleparski 4.

„Metan” Ska z o. o., Kraków, Czarnowiejska 70.

Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever S. A. Fabryka w Trzebinii,
Trzebinia. Centrala: Warszawa, Marszałkowska 138.

Inż. Bronisław Patzau i Ska, Fabryka Smarów Technicznych,
Żywiec.

- „Pszczółka”, Krajowa Fabryka Świec i Wyrobów Woskowych,
A. Spielman, Tarnów, Legionów 9.
- Józef Rotter, Sztuczna Farbaria i Pralnia Chemiczna, Bielsko,
Skrzynka 45.
- „Solvay” S. A. Fabryka Sody Amoniakal., Borek Fałęcki.
- Państwowa Wytwórnia Prochu, Oddział w Niedomicach (Fabryka
Celulozy), p. Żabno.
- Polskie Związkowe Rafinerie Olejów Skalnych S. A., Trzebinia.
- „Farba”, Fabryka Farb, Lakierów i Chemikalij, Ska z o. o., Kra-
ków, Bonarka 8.
- Iskra i Karmański, Fabryka Farb i Przyborów Malarskich, wł. M.
Chyżewski, Kraków, Lubelska 12.
- Edward Lutz, Polska Fabryka Farb i Lakierów, Kraków-Pod-
górze, Kalwaryjska 66.
- Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i Cho-
rzowie, Mościce.

Fabryki czekolady i cukrów.

- „Helia”, Fabryka Wyr. Czekoladowych, Ska z o. o., Kraków,
Kolejowa 12.
- „Kryształ”, Ska z o. o., Parowa Fabryka Cukrów i Czekolady,
Kraków-Podgórze.
- A. Piasecki S. A., Fabryka Czekolady, Kraków, Wrocławska.
- Pischinger i Ska, Fabryka Torcików i Czekolady, Kraków, Kącik 22.
- „Sport”, Fabryka Czekolady i Cukrów, Orlik i Ska, Kraków-
Dębni, Różana 5.
- „Suchard”, Polsko-Szwajcarska Fabryka Czekolady, Ska Akc.,
Kraków, skrytka 55.

Przedsiębiorstwa budowy dróg.

- Kamieniołomy Miast Małopolskich, Ska z o. o., Kraków, ul. Kar-
melicka 45.
- Inż. H. Kowarzyk i Inż. Wł. Braun, Łomy Bazaltu Niedźwiedzia Góra
w Tenczynku p. Krzeszowice, Kraków-Dębni, Konopnickiej 15.
- Polskie Zakłady Bitumiczne, Kraków, Zacisze 12.

Spółka dla wylomu Djabazu i Bazaltu w Regulicach, Ska z o. o.,
Kraków, Syrokomi 22/II.

Tow. Eksploatacji Kamieniołomów S. A., Kraków, Karmelicka 45.

Przedsiębiorstwa Przemysłu i Handlu Drzewnego.

Ablöser i Kornreich, Piwniczna.

Adamaszek Franc. (przedtem ska Bestwina) Kęty.

Ader Michał, Jazowsko.

„Arbor”, S. Rosenberg, Kraków, Zyblikiewicza 5 a.

Bajrach Adolf, Kraków, Karmelicka 56.

Better Ferdynand, Jeleśnia.

Biegeleisen S., Kraków, św. Gertrudy 18.

Bieroński Jan, Kozy.

Blech Geller i Oliner, Gorlice.

Brodman E. (przedtem tartak „Snietnica”), Grybów.

Bronner i Lesser, Sanok.

Brüll Maurycy, Kraków, Bracka 4.

Ciaputa Władysław, fabryka skrzyń, Kraków, Podgórska 30.

Engel i Huttner, Lesko-Łukawica.

Feuereisen Izidor, Kraków, Jul. Lea 5 a.

Geller A. i Ska, Tarnów.

Grünbaum, Spatz i Hammer, Leżajsk.

Haber Aleksander, Piwniczna.

Haber Jakób, Tarnów.

Harczka Z. i L. Kraków, Basztowa 5.

Hoffmann Bracia, Sporysz-Żywiec.

Holländer Henryk, Tarnów.

Hupka Dr. Jan, Niwiska pow. Kolbuszowa.

Huttnera Wdowa i Ska, Starzawa k/Chyrowa.

Johannes i Kracher, Strzyżów n./W.

Jungerman Fryderyk, Kraków, Łobzowska 4.

Jura Władysław, Kęty.

Kabłak Jan, Nowy Targ.

Krieger Szymon, Bystra k/Jordanowa.

Knoll Maurycy, Kraków, Szpitalna 9.

Kubica Feliks, Buczkowice.

Kwiatkowsy Bracia i Ska, Kraków, Batorego 7.

Lachowicki Tartak Parowy, właśc. Skrzyszewski i Ska, Nowy Sącz.

- Landau Izydor, Kraków, Straszewskiego 12.
Landau Bracia, Biała Krakowska.
Langsam S. i Ska, Czarna k/Ustrzyk.
Lerner H. i L. Rauch, Wańkowa.
Lilienthal Inż. Józef, Kraków, Nadwiślańska.
Lipschitz Ryszard, Kraków, Karmelicka 28.
Mandel M. i A. Sommer, Nowy Sącz.
Nawrocka Rozalia, Stary Żywiec.
Neumann Joachim, Kraków, Garncarska 3.
Peh J., Katowice, skr. 570.
Perlman S. i M., Kraków, Węgierska 16.
Piecha Franciszek, Jeleśnia.
Przemysł Leśny S. A., Kraków, Basztowa 5.
Rosenthal J. L., Kraków, Pańska 6.
Rosenbaum M. i Ska, Rzeszów, Bernardyńska 6.
Rottenberg M., Kraków, Szlak 40.
Rybiński Józef, Rajcza.
Samul Szymon, Grybów.
Segal-Żupnik i Wilf, Krościenko k/Chyrowa.
Schanzer Bracia, Bielsko.
Schell Szymon i Ska, Kraków, Aleja Słowackiego 1.
Schipper Zygmunt, Rzeszów.
Schreiber E., Tymbark.
Schneid i Pejsakiewicz, Baligród.
„Silvana” Sp. z o. o., Kraków, J. Lea 9 a.
Springut Roman, Żywiec.
Sommer Wiktor, Kraków, Pl. Groble 2.
„Standard”, Sp. z o. o., Grybów.
Stern Ignacy, Kraków, Św. Krzyża 1.
Steiner Jeruchim, Nowy Targ.
Stiel W. i H. Gutglas, Ustrzyki Dolne.
Tombak Inż. Leon, Kraków, Lenartowicza 17.
Wang Herman, Rzeszów.
Weidenbaum M., Rzeszów.
Weinfeld R. i Ska, Tarnów.
Wistreich S. i Swie, Kraków, Basztowa 5.
Wistreich, Herczka i Ska, Kraków, Basztowa 5.

Zachodnie Tow. Eksportu Drzewa, Kraków, J. Lea 9 a.
 „Zawada”, Tartak par. Sp. z o. o., Nowy Sącz.
 Żmigrod M. M., Kraków, Pl. Kossaka 6.
 Zollmann S., Kraków, Św. Filipa 6.
 Żywieckich Dóbr Dyrekcja, Żywiec.
 Zytek St., Jeleśnia.

Elektrownie i przedsiębiorstwa elektrotechniczne.

Heffner i Ska, Elektrotechniczne Zakłady Przemysłowo-Handlowe,
 Kraków, św. Anny 3.
 „Elektron”, Ska z o. o., Fabryka Elementów Elektrycznych,
 Kraków, św. Łazarza 13.
 Elektrownia Miejska, Kraków, Dajwór 27.
 Elektrownia Okręgowa w Zagłębiu Krakowskim S. A. Siersza W.
 p. Trzebinia.
 „Elin”, Polski Przemysł Elektryczny, Sp. z o. o., Kraków, Koper-
 nika 6.
 Fabryka Kabli S. A. Kraków, Płaszów, skr. 560.
 Polskie Zakłady „Schaco”. Kraków, Cystersów 11.

Przedsiębiorstwa garbarskie i futrzarskie.

„Fortuna”, Fabryka Skór, Ska z o. o., Kraków, Przemysłowa 2.
 R. Fröhlich i Ska, Ska z o. o., Kraków, św. Stanisława 12.
 Hurtownia Skór „Polonia”, S. z o. o., Lwów, św. Marcina.
 Julian Janota, Garbarnia Skór Chromowych, Brzeziny n/O.
 pow. Rybnik.
 „Kleon”, Fabryka Garbarska, Landes i Ska, Bolechów.
 Jan Kański, Fabryka Skór, Rybnik.
 Garbarnia „Columbus”, L. Mordchelewicz, Kraków, ul. Królowej
 Jadwigi 91.
 Marko i Ska, Ska z o. o., Szczakowa.
 Maurycy Mittler, Garbarnia w Andrychowie.
 Garbarnia „Oświęcim”, Ska z o. o., Oświęcim, Legionów 29-31.
 „Patria” Fabryka Skór, Ska z o. o. Łodygowice.
 Rubin Perlberger, Fabryka Skór, Klasno.
 Podhalańska Fabryka Skór, Ska z o. o. w Limanowie.

Polskie Zakłady Garbarskie S. A., Kraków-Dębniki, Barska 87.
 „Siła” Fabryka Skór i Pasów, Ska z o. o., Zabłocie Żywiec.
 E. Spitzer i F. Sinaiberger, Zakłady Garbarskie, dawniej Fabryka
 Skór Dawida Spitzera, Skoczów, Śl. Cieszyński.

Przedsiębiorstwa górnicze i hutnicze.

Spółka Galicyjska Kopalń, Francuska S. A., Libiąż.
 Jaworznicke Komunalne Kopalnie Węgla S. A., Jaworzno.
 Kraków, Krupnicza 5.
 Osada Górniczo-Przemysł. „Trzebinia”, Kraków, Pierackiego 1.
 Sierszańskie Zakłady Górnicze S. A., Siersza k. Trzebini.
 Belgijska S. A. „Société Anonime Minière et Industrielle”, Gór-
 nicza i Przemysłowa S. A. Bory ad Jaworzno.
 Dyrekcja Hut Giesche S. A., Trzebinia.
 Huta Żelazna „Kraków”, S. A. Kraków, Rynek Gł. 12.

Przedsiębiorstwa graficzne.

„Artigraph”, Zakłady Przemysłowe dla wyrobu reklam artystycz-
 nych i opakowań z papieru i blachy S. A. Kraków, Prąd-
 nicka 65.
 Drukarnia „Grafia”, Ska z o. o., Kraków, Starowiślna 72.
 Drukarnia Narodowa N. Telz, Kraków, J. Piłsudskiego 19.
 Drukarnia „Sztuka”, Ska z o. o., Kraków, Berka Joselewicza 24

Przedsiębiorstwa konfekeyjne, tekstylne i guzikarskie.

Abeles i Poser, Fka i Skład Guzików, Kraków, św. Agnieszki 9.
 „Biezanów”, Fka Kalolitu, Ska z o. o., Biezanów.
 Leon Braciejowski, Kraków, Florjańska 28.
 Bracia Czczowiczka, Fabryka Wyrobów Bawełnianych,
 Andrychów.
 I. Gartenberg, Fabryka Bielizny „Ega”, Kraków, Szewska 21-3.
 Hirsch Salo, Fabryka Pasmantarii, Kraków-Dębniki, Zielna 18.
 H. Lichtig i Syn, Fabryka Trykotaży, Kraków-Podgórze,
 Wielicka 26.
 H. Oppenheim i Syn, Kraków, Stradom 13.
 Sonderling & Deutsch, Fabryka Sztucznej Wełny, Waty i Wataliny,
 Biała Krakowska, Komorowicka 41.

Fka Wyrobów Metalowych, Bracia Thorn, Podgórze, Krasickiego 18.
 Tomaszek i Grüss, Fka Guzików, Kraków, ul. Kalwaryjska 6.
 Gerson Weinberger, Wytwórnia Spinek, Kraków-Podgórze,
 Dąbrowskiego 14.

Przedsiębiorstwa kosmetyczno-perfumeryjne.

„Chlorodont” Zakłady Przemysłowe „Leo”, Ska z o. o., Kraków,
 Oboźna 14.
 „Korona”, Laboratorium, Ska jawna, Kraków, Plac Kossaka 5.
 Krakowska Fabryka Mydła, C. Śmiechowski, Ska z o. o., Kraków,
 Zabłocie 22, Skrytka 73.
 K. A. Miklaszewski, Kraków, Pl. Dominikański, ul. św. Filipa 3.
 „Pharma” Polska S. A., Magister Bolesław Jawornicki, Kraków,
 Długa 46—48.
 Przemysł Tłuszczowy Schicht-Lever S. A., Trzebinia.
 Laboratorium „Sorela”, Sp. z o. o., Kraków, Pl. Kossaka 5.
 „Miraculum” Ska z o. o., Dra Lustra, Preparaty Lekarsko-Kosme-
 tyczne, Kraków XVII, Oboźna 14.

Fabryki mebli giętych i fornierów.

J. Herc i Ska, Fabryka Mebli Giętych, Łodygowice.
 Adolf Wech, Fabryka Mebli Giętych, Buczkowice ad Bielsko.

Przedsiębiorstwa metalowe.

„Bosko”, Fabryka Okuć Budowlanych i Wyrobów Żelaznych,
 Kraków-Płaszów, Wodna 11.
 „Chromstal”, Fabryka Ostrzy do Golenia, Ska z o. o., Kraków,
 Plac W. Świętych 10.
 „Dermos”, M. Reich i E. Storch, Kraków, Kącik 9.
 „Elite”, Wytwórnia Wyrobów Metalowych, Wolf i E. S. Rosen-
 blum, Kraków, ul. Dietla 15.
 Fabryka Kas, Wag i Wyrobów Drucianych, Wilhelm Fink i Ska,
 dawniej Ludwik Szklarski, Kraków-Podgórze, Wielicka 22.
 Krakowska Fabryka Wyrobów Metalowych, Ska z o. o., Kraków,
 Zagrody 13.
 „Niklochrom”, Mgr. Filip Aleksandrowicz, Kraków, Tarłowska 6.

- Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce S. A. Chrzanów.
 Tow. Kontynentalne dla Handlu i Przemysłu S. A., Kraków,
 Kopernika 6.
- Towarzystwo Metalurgiczne, Ska z o. o. Kraków, Lubicz 3a.
 „Węgierska Górka” Górnicza i Hutnicza S. A., Odlewnia Żelaza,
 Węgierska Górka.
- Wytwórnia Sygnałów i Urządzeń Kolejowych, S. A., Kraków-Dąbie,
 Cystersów 16.
- Zakłady Cynkownicze „Polcynk“, Ska z o. o., Kraków-Zabłocie,
 Biuro: Stradom 13, skr. 247.
- Zjednoczone Fabryki Maszyn, Kotłów i Wagonów, L. Zieleniewski
 i Fitzner-Gamper S. A., Kraków, Grzegórzecka 69, skrytka
 poczt. 557.
- „Reflex” Tow. Przemysłu Metalowego Ska z o. o., Kraków,
 Sołtyka 19.
- Stanisław Sulikowski, Fabryka Wyrobów Metalowych, Kraków,
 Lubelska 18.
- Bracia Bauminger, Fabryka Drutu i Gwoździ, Kraków, Grzegó-
 rzecka, skr. 143.
- Herman Kamsler, Fabryka Drutu i Gwoździ, Kraków, Sarego 4.
 „Rydłówka”, Fabryka Gwoździ i Wyrobów Żelaznych, Kraków-
 Podgórze.
- Wadowicki Przemysł Druciany, J. Górecki i Ska z o. o., Wadowice.
 „Multirex”, Fabryka Wyrobów Metalowych, Kraków, Berka Jose-
 lewicza 21.

Przedsiębiorstwa Młynarskie.

- I. Abrahamer, Młyn Turbinowo-Walcowy, Kraków, Łobzowska 5.
 Amerykański Młyn Parowy, K. Schittko, Fr. Kutz, Wodzisław,
 Woj. Śląskie.
- Młyn Gerharda Frankego, Nisko.
- Młyn Parowy Grünspanów w Dębicy.
- Fiedler i Glaser, Katowicki Młyn Parowy, Katowice, Młyńska 6/10,
 wł. M. Fiedler, J. Freund i Ska.
- Głównia Andrzej, Młyn Walcowy, Krzeszowice.
- Łuszczarnie i Młyny Krakowskie, Ska Komandytowa, Kraków,
 św. Marka 21.

Młyn Turbinowo-Walcowy, Władysław Lelito, Ska z o. o., Bieńczyce p. Mogiła.

Neumann i Ska, Młyny Parowe, Biała Krakowska.

Nowy Młyn Parowy „Zagroda”, Sp. z o. o., Lubliniec.

M. Weichmann, Młyn Kaszy i Makuchów, Katowice, Pierackiego 13.
„Ziarno” Polska Wytwórnia Chleba i Młyn Walcowy S. A., Kraków-Podgórze, Zabłocie.

Młyn Zarządu Dóbr Hr. Tarnowskiego w Dzikowie.

Jan Ficek i Ska, Rybnik.

Przedsiębiorstwa papiernicze.

„Altesse-Wisła”, Fabryka Tutek i Bibulek Papierosowych S. A.
Kraków, Długa 17.

Fabryka Kartonazy, Jan Nowak i Ska, Kraków, pl. Groble 21.
„Herbewo” S. A. Zjednoczone Fabryki Tutek i Bibulek, Kraków,
Al. Słowackiego 64.

M. Kopelmann i I. Thieberger, Fabryka Tektury „Dunajec”, Biały
Dunajec p. Poronin.

W. Koreska, Fabryka Chemicznie Preparowanych Papierów i Wyrobów Papierowych, Kraków, Czarnowiejska 70.

Krakowska Fabryka Kart do Gry, Ska z o. o., Kraków, Długa 17.

J. Pacanowski, Fabryka Pudełek i Litografia, Kraków, Grzegorzewska 19.

F. Romaszkan S. A., Fabryka Papieru, Wadowice.

„Worek” Fabryka Wyrobów papierowych, Ska z o. o., Szczakowa.
Żywiecka Fabryka Papieru S. A. „Solali”, Żywiec 2.

Fabryka Wyrobów Papierniczych „Wesko-Mil” W. i B. Spira,
Kraków, Gliniana 24.

Przedsiębiorstwa spożywcze.

Maurycy Finker, Pierwszy Polski Młyn Papryki, Kraków, Dietla 29.
Henryka Francka Synowie, Fabryka Środków Kawowych, S. A.
Skawina.

Gablenz i Syn, Fabryka Octu i Musztardy, Kraków, Królowej
Jadwigi 33.

„Mafo” Małopolska Fabryka Opłatków, Jaremkiewicz i Niewiadowski, Wadowice.

Rząca i Chmurski, Ska z o. o., Kraków, św. Gertrudy 4.
 „Sardina“, Pierwsza Fabryka Konserw Sardelowych, Kraków,
 Dajwór 14.
 Zakłady Przemysłowe „Bieżanów” S. A., Kraków, skrytka 441.

Przedsiębiorstwa szklane.

Krajowa Huta Szkła, Dąbrowa k/Jaworzna, Sp. z o. o. Katowice,
 Szkolna 8.
 Małopolskie Fabryki Szkła, Sp. z o. o. Szczakowa.
 Małopolskie Zakłady Optyczne „Bolimowski”, Ska z o. o., Kraków,
 Krowoderska 73.
 Polskie Huty Szkła, S. A., Krosno.

Przedsiębiorstwa wapiennicze.

„Bukowa” Piece Wapienne i Kamieniołomy, Kielce, Staszica 5.
 Dudziński, Potuczek i Rajski, Wapienniki i Kamieniołomy, Szaflary
 i Rogoźnik, Nowy Targ.
 „Eltes”, Spółka Firmowa, Zakłady Wapienne i Dolomitowe, Będzin.
 Fabryka Wapna i Cementu, Piechcin S. A., Piechcin.
 „Firley”, S. A., Wapienniki i Kamieniołomy, Trzebinia.
 „Kadzielnia”, S. A. Zakłady Przemysłowe, Warszawa, Boduena 1.
 Liban i Ehrenpreis, Wapienniki i Kamieniołomy, S. A., Kraków-
 Podgórze XIV.
 Miejskie Zakłady Ceramiczne, Kraków, Pl. Szczepański 5.
 Mydlnicka Fabryka Wapna i Kamieniołomy, Bracia Kamsler,
 Kraków, Józefa Sarego 4.
 Natan Oliner, Wapiennik i Przemiał Marmurów, Kraków-Zakrzówek,
 Pychowicka 3.
 The Henkel v. Donnersmarck-Beuthen, Estates Limited, Zakłady
 w Polsce, Tarnowskie Góry, Karłuszowiec.
 Tow. Handlowo-Węglowe Holzer i Ska, Kraków, ul. św. Krzyża 5.
 Wapno i Kamieniołomy S. A. w Jaworzni, Kielce, Skrytka pocz-
 towa 160.
 Wapienniki i Kamieniołomy Pychowickie, Ska z o. o. Kraków,
 św. Krzyża 16.
 Dr. Paweł Chrobok, Wapiennik, Lipie p. Lubliniec.
 Zakłady Przemysłowe „Wulkan”, Sp. z o. o., Opoczno.

- Polskie Zakłady Wapienne Wapno Opoczyńskie Sp. z o. o.,
Opoczno.
- Wapienniki i Kamieniołomy, Ska z o. o. w Rząsce, Łągiewniki
Krakowskie.
- Wapienniki Pogorzyckie, Ska z o. o., Pogorzyce, p. Chrzanów.
Zakłady Wapienne, Kalkbruch — Wapienno Michael Levy & Co,
Inowrocław, Marszałka Piłsudskiego 59.
- Zakłady Wapienne J. Elsner, Zabierzów, k/Krakowa.
- Zakłady Przemysłowe „Sitkówka” S. A. Warszawa, Zielna 6.
- Zakłady Wapienne „Chęciny”, Inż. Z. Krudzielski, Chęciny 2.
- Zakłady Przemysłowe „Międzygórze”, M. Lipszyc i Ska, Kielce,
Sienkiewicza 65.
- Zakłady Wapienne „Wietrznia”, A. Zagajski i Synowie, Kielce,
Poniatowskiego 59.
- Zjednoczone Zakłady Wapienne „Tokarnia-Zamczysko”, Tokarnia
p. Chęciny 2.
- Zjednoczone Zakłady Wapienne „Wapnorud” S. A., Warszawa,
Trębacka 15.

Sekcja Win i Miodu.

- „Kościuszkó”, S. Spira, Kraków-Podgórze, Rynek 3.
- Luis de Bary, Wytwórnia Win Musujących, Warszawa, Tamka 41.
- Miodosytnia Robackiego, H. Majorowa, Kraków, Sławkowska 27.
- „Salus”, Wytwórnia Win, Izaak J. Klingberg, Kraków, Kordec-
kiego 5.
- „Vin Renomé”, Wytwórnia Uszlachetnionych Win Owocowych
i Miodów Pitnych, Kraków-Podgórze, Rynek 6.
- A. Weinstock, Wytwórnia Win Krajowych i Miodu, Kraków,
Józefińska 2.
- I. J. Wójcikiewicz i J. Gall, Miodosytnia, Kraków, Krakowska 9.

Różne Przedsiębiorstwa.

- „Americana”, Przemysł Szmerglowy, Ska z o. o., Łodygowice,
k. Żywca.
- Hotel Francuski, Al. Rittermann, Kraków, Pijarska 3.
- Krakowska Gazownia Miejska, Kraków, Gazowa 16.
- Powszechny Bank Kredytowy, S. A. Oddział Kraków, Rynek Gł. 35.

Polska Fabryka Ołówków, L. i C. Hardtmuth-Lechistan S. A.,
Kraków, ul. Hetmana Żółkiewskiego 21.

Polska Spółka Obuwia „Bata”, S. A., Chełmek, pow. Chrzanów.

Polska Fabryka Strun, S. Huttner i Ska, Kraków, XXII., Dąb-
rowskiego 15.

„Persia”, Ska z o. o., Wyrób Dywanów Orientalnych, Żywiec.
D. Schmeidlera Spadkobiercy, Zakłady Terrabona i Terazzo,
Krzeszowice.

Krakowskie Zakłady Gumowe S. A., Kraków, Rzeźnicza 20. Skr.
poczt. 648.

Zakład Kąpielowy „Rabka”, Rabka.

Zakłady Wyprawy i Farbowania Futer „Krawar”, Ska z o. o.,
Kraków, Rzemieślnicza 5.

SPIS RZECZY:

	str.
Przedmowa	3
Wspomnienie pośmiertne	4
Położenie gospodarcze Polski w r. 1938	5
Walne Zgromadzenie	7
Działalność Rady Związku Przemysłowców	8
Skład osobowy Rady Związku	11
Komitet Wykonawczy i Opiniodawczy	13
Komitet Akcji Państwowo-Społecznej	13
Udział Związku w ciałach doradczych rządowych, w organizacjach gospodarczych i instytucjach społecznych	14
Wystąpienia Związku w charakterze reprezentacyjnym	16
Współpraca Związku z władzami państwowymi, z samo- rządem gospodarczym i innymi organizacjami gospodarczymi	16
Działalność Warszawskiej Delegatury Związku	17
Biuro Związku	18
Sprawy ogólne	19
Sprawy podatkowe	24
Sprawy socjalne	27
Akcja Bezpieczeństwa Pracy	29
Pomoc zimowa	31
Sekcje i przegląd ich prac	31
Sekcja Browarów	31
„ Budowlana	32
„ Ceramiczna	33
„ Chemiczna	35
„ Chrzanowska	36
„ Czekoladowa	36
„ Drogowa	37
Zrzeszenie Przemysłu i Handlu Drzewnego	37
Sekcja Garbarska	39

Sekcja Graficzna	40
„ Konfekcyjno-Guzikarska	41
„ Kosmetyczno-Perfumeryjna	41
„ Metalowa	42
„ Młynarska	43
„ Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej zakładów przemysł.	45
„ Papiernicza	46
„ Spożywcza	47
„ Wapiennicza	48
„ Win i Miodu	50
„ Żywiecka	51
Dalsze agendy Biura Związku	52
Zamknięcie rachunkowe za r. 1938	53
Wykaz członków	54

520

Biblioteka Uniwersytetu
MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
w Lublinie

15594

CZASOPISMA

1938